

309129

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4.

చెన్న పట్టణము 1917 సం. డిసెంబరు నెల 11 వ తేది మంగళవారము

No. 210

సంపుటము. 8.

పింగళ నామ సంవత్సర శార్దూల మాస బహుళి ద్వాదశి ౧౨

సంచిక ౨౦౦

OTTO DILBAHAR REGD

THE

PERFUME OF ORIENTALS

DELICHTFUL & LASTING

మిక్కిలి మనోహరమగు సువాసన 126

(రిజిస్టరు కాబడినది.) **ఆటో దిల్ బహార్.** (రిజిస్టరు కాబడినది.)

ఇప్పుటికాలపు దుచి కనునగునది, సాటిలేని మనోహరమగు సువాసనగలది. ఆల్కాహోలుగాని, సెరాయముగాని, చేర్చబడకయే నిధుఁ చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ తువాలపై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించినచో, మనోగ్యమగు సువాసన నిన్మలతలించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

పన్నుపైజా (అర (డాం)	సీసా 1-కి	రు 0-8-0
పన్నుపైజా 1-డాం	"	" 0-12-0
పన్నుపైజా 2	"	" 1-4-0
పన్నుపైజా 4	"	" 2-0-0

వి. పి. ఖయ్యులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధులగు ప్రతిమెపులూను వారకును, దీనికి అనేకమగు నకలునెట్లు కలవు. కావున, లాఘు కొనునపుడు సీసాపైన ను, కాపుపైనను ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరును పఠింపించును. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క సువాసనములను పరిశీలనచేయ గోరువా రీ దిగువవాటికి వ్రాసినచో అచాకిమృతుగల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

పోల్ ఏజెంట్లు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కో; నెం. 155, జమ్నామసీదు బొంబాయి.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు నిర్దోషధము. చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును. పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును. వాయువుపోట్ల పోగొట్టును. మవాసనగలిగి యుండును. ప్రతియుంటనుండగినది. దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు. అమృతాంజనము, డిప్లో, బొంబాయి అండ్ మదరాసు.

వాధానీడీలకు వరము: ఐవోడిజ నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోదధిసారసవరిల్లా

అపరిమితపు రక్తమువలన జనించు జాడ్యములకు కీరీడుచు వంటి వుండు. జుడవులను, మచ్చలను, గండములను, రద్దను, ప్రాంతోష్ణులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన శక్తిశుభ్రకారిణి (25)

నా వధిసార్వపరిల్లా నుజు మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను చిద్భవమైన అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీరీడునందలి సాదరగదోషములను, మలబద్ధమును, కాశ్యసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. కీరీరాశోగ్యమును గలగజేయును. 16 రోజులవరకు వుండటము 4 పౌన్సుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.

ప్రొఫైటరు:— పి. డి. సావంత్. 144, పననవాడీ, నెం 2 బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

మలయచందనము

(957) సెగరోగమునకు మరారము. మందు పున్నుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పథ్యము లేదు. పిచికారీ మున్నగు కఠినచికిత్సల పనిలేదు. రుచ్యమైన మాచలయచందనము ఎటువూ తెలుపు, పచ్చ అను మూడు విధముల

రోగమును మూడుపూటలలో మాన్పును. డబ్బీ 1-కి 2-0-0. గంధర్వ పార్క సి, రాజమండ్రి, లేక 88, లింగిక్వెట్టి పీథి, మదరాసు.

సర్వవృశ్చిక విషసంజీవిని.

(రిజిస్టరు (తేజ మార్కు) 588

నుఖముతో నమ్మవారు సంకోచముతో పోవుదురు. గుణము లేదని రుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇవాల.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునందుండగల సలసిన మోక్షోపధము. ఆంగ్ల, మూసాని, చేయవైద్యులచే పాత్రాంతుబడియ్యబడి, ఎన్ని దినములుంచినను మందు గుణముగలదు. తెలుగు మాత్రమే కాక ఎలక, కుక్క, పాము, ఇట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నుపయోగించును. వెలపాకెట్ 1-కి 0-8-0 పోస్టేజి 0-8-0. 1 దబ్బా పాకెట్ వెల రూ 5-0-0. పోస్టేజి వేలం.

ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్టేజి ఇవాల. వర్తమానము 100 కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.

చిరునామా:— ద న ల క్షి కం పె ని, 1-6 వెంకటేశ్వర్తి పీథి, పోకారుపేట పోస్టు, మదరాసు.

The Glory of Man is his

STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hypoæmic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) Patented all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English; write to-day, in all confidence if really interested of free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika" to the—

(669)

Erectruss (A. P. DEPTT.) Sole Agency for the East, Batala, (Punjab) India.

శౌచ కార్యధర్మ నాటి, విజయవాడ.

తెజవాడలో జరిగిన 'పంచమ మహాసభ' వారిపక్షము
 కా ప్రభుత్వము వారికిని మంత్రిగారికి
 నిజ దీప్త్యప్రేమతో న నొక్కొక్కనిగా నుండవలసి
 యు గోరెను. ప్రస్తుత మింత హింసాస్థితిలోనికై ప్రాయ
 తన ప్రశోభిస్తున్నట్లే గావించు ప్రశస్తత్యములతో
 నొక్కొక్కరికిని చేతనైవంత సాయము చేయుట నా
 మిత్రులచి, అందుల కంతయు సంకల్పించి సమ్మతించి
 వారి, యిటీవల 'సర్వభాగత మహామృత్యు' సంభ
 వం ప్రకాశించి నివేదికను దీప్త్యప్రేమనును ఇండియ
 ను వాగను మాంటేగు కార్యదర్శిగారును అనివేదిక
 బంధువులగు మహామృత్యువులను విడుదల చేయువలసి
 యిచ్చిన యున్నదను కారణముచే నానిని విరూపరించి
 తిరిగి ఆమహామృత్యు సోదగుల విన్నపమును దీప్త్య
 స్వీకరించి నిబంధితులను విడుదల చేయునంతవఱకు
 కా ప్రభుత్వమువారికిని మంత్రిగారికిని మంపబడు
 పదములలోను వాసుగొనుట భారతీయగౌరవయుకుల భం
 గమునన్నాతీ ప్రభోగించునున్నది. ఈ కారణము
 నొదీప్త్యప్రేమలతో నే నుండవలసి నని తెలుపవల
 గునకు మిక్కిలి చింతింపచున్నాను.

(ఈ డిప్యూటీ సర్జన్ ఆంగ్లేయించవలెను. వారు చి
తింప నవ్వనయ్యవారు. — ఆం. ప. నంబూరియ్యు.)

విశాఖపట్టణమున పేగుబాడ్డము,

ఈ వ్యాధిని ఈ ప్రాంతమున నివసించువారు ఎవరును
వినికనియెఱుంగరు. ఈ నాటికి పురవాసుల రక్షించుటకుప
స్తాష్టకటాక్షముతో ఈ దేశత దముచేసి కొందరిని సంహరించి
మరికొందరిని అపాలించేయ నిశ్చయించినది. ఇప్పటి యవ
చూడగా ప్రజలకు మిగుల భయము తోచుచున్నది. పట్ట
ణము విడిచివెట్టి వేసవేలు ప్రజలు ఇతర గ్రామములకు
వెళ్ళి పోవుచున్నారు. ఇందున కింకొక గొప్పకారణముకూడ
కలదు. ఎవనిన, వ్యాధిసోకినవారలనేగాక వ్యాధిలేని వా
లనకూడ పురపాలకసంఘమువారు ఉప్పుటేటి యావలిపక్షమున
ప్రాంతములకన్దుండు ప్లేగు షెడ్యూల్తోనికి బలవంతముగా
పంపివేయుచున్నారు. ఆచ్చట చలి యపరిమితముగా నుండుట
వలన భరింపలేక ఇక్కడనుండి ఆదాభలు పడి ప్రాంతముల
గోలుపోవుటకన్న బ్రతికియుండిన బలునుకూరదిన బ్రతుకు
వచ్చునది ప్రజలు వెళ్ళిపోవుచున్నారు. పెద్దతే మిక్కిలి భయ
పడి వార్తొట్టుచున్నప్పుడు దీనివారల కెంతవ్యయముగా నుండు
నో ఎదురుగా గాహించుకు గాక! ఈ ప్లేగువ్యాధి మొదలు
గొల్లపేడిలో పుట్టినది. అదిగికి కారణమే దర్కదా నున్నప్పటికి
కారణమే కారణముకలననో నెలకొనులేదు. పిల్లలు చాలభయ
భ్రాంకులైయున్నారు. స్కూలులను వెళ్ళకగోయిన అవైన్
దెన్న పోవురు. పరీక్షకు వెళ్ళియ్యరు. ఇందుకు గురించి
యెవ్వరు నేమియు నాలోచించుచున్నారు. ఈ భాధలుపడలేక
సంసారములు విడిచి యితర గ్రామములకు పోవుచుండుట
వలన నోవుకులు కూడ జరుగుచున్నవి. ముందు ముందొక్కటి
యొక్కదనములు జరుగనున్ననో తెలియదు.

మన ప్రస్తుత రచనము.

పాశ్చాత్య సంస్కృతాభిలాష దేశమునందు వ్యాపించిన కొలదిని, అనుకూలరయందు సంతసమును ప్రతికూలరయందు ఆశురతయు జనించుచున్నది. వ్యాయ మెప్పుడును పలువురియందు వ్యాపించి యిజే సరియైన మాన్దవుని బోధించును. అక్రమము ఏదొనుచు కృత్రిములయందొ ప్రవేశించినను, వారియనందు లెప్పుడును జగి నీవము, నింద్యము అయియే చెప్పుచుండును. అయినప్పటికిని వారు తమ పూనిక నెరవేర్చుకొనవలయునను ముదలతో ఎత్తి సాక్షున కార్జయెనను జేయు

సానాసింతురు. పూర్వకాలమున స్వాధ్యపవలెన కొందగు జేశ
హాహులు 'నాదేశము నాసాదరులు' అను తలంపు లేక జేశ
మున జేశయులను కష్టముల సాలాసన్నుటయే గాక 'రెంటి
కొన జెడిన రేపణవైతి' నన్ను నునుభవించుచు గలిగి, వారును
ముష్ణులకు లోనైరి. నిన్ను మొన్న దక్షిణ ఇండియా
ప్రజా సంఘమును చేరుతో బయలు దేరిన సంఘము
యొక్క నాయకులు ఇరివరకు జేశమునకును జేశయులకును
ఎట్టి మేలొచ్చిందో ఒక్కరికిని చెలియరు కాని, ఇప్పుడు
మాత్రము జేశాభివృద్ధికి ప్రజాశయములకును కంటక సాయము
తైరి. చున చునప్రిపుంగవుడు చెన్న పురికి వేంచేసినప్పుడు
వీరొకసభకు సమకూర్చి జేశము నభోగతిపాలాసన్ను ప్రయ
త్నమునను, చెన్న రాజధాని ప్రజాసంఘముచి విలసిల్లు సంఘమునా
లొనన్ను ప్రయత్నములను అంధప్రతి నాపాతకు లెరుగనివిగావు.
సక్రమమైనట్టియు న్యాయమైనట్టియు కోరదగినట్టియు జేశ
యుల కోర్కెల కడ్డదగుటకు కొందరు స్వాధ్యపవలకు సా
ధ్యమా? అట్టివి యూహనగుట ఉత్తయ పురుషులక్షణము
గాదు. ఇట్టి సమయముననే మన మందరమును కార్యోన్ముఖుల
మై మన వృద్ధికి పాలుపడు చెన్న రాజధాని ప్రజా సంఘము
నందు మెంబరులుగా చేరి మన సావధూతిని చూపుట మత్స్య
వశ్యము. మెంబరులుగా జేరు ప్రతివారును సంవత్సరమున
కొక్కరూపాయి మాత్ర మిచ్చుకొనవలసియుండును. ఉదయ
మునుండి సాయంకాలము వరకును నడము చేయుకన్నులలోను
మనము కొను విశేష వస్తువుల ఖరీదునందును సరిహద్దుచాచి
ఈ రూపాయ ఎన్నవకుతు కాగలదు? మన జేశోద్ధరణము
వక్త సంవత్సరమునకు ఒక రూపాయి యిచ్చుకొనుట పాప
మా? మనము మెంబరులుగా జేరి సావధూతిని చూపుట ఎంత
యరసరిహా, మనము ఇచ్చు చందాయును అంత యరసరమె.
భనములేనిది ఏకార్యమును నెరవేర్చుటయును దుర్లభము ఎంత
వైరాగ్యము తోడను ఎంత త్యాగబుద్ధితోడను కార్య నిర్వ
హణమునకు సమకట్టినను, సంస్కరణ విధానమునందు ప్రజాసా
మ్యమునకు పూర్ణముగు సావధూతి కలిగించి జేశాభివృద్ధి
యందుత్సాహము గల్గించుటకును దొరతనమువారిని ప్రబలు
లగు జేశయులను ప్రబోధించుటకును విడువని పట్టుదలతో
పనిచేయుట యరసరము. కావున, ఈ ప్రయత్నములకు మన
మిచ్చు చందాధనము సహాయకారి కాగలదుగాన, ఓ జేశయ
సాదరులారా! మీకు పూర్ణమైన జేశాభిమానముగలదే, ద.
ఇ. ప్ర. సంఘము పట్ల మీకుగలవినుఖిరస్సు చె. రా. ప్రజా
సంఘమునందు జేరి సాధ్యకపఠముకొనగలందులకు కొరుచున్నా
ను. దరఖాస్తు ఫారములును నిబంధన పత్రములును చెన్న రాజ
ధాని ప్రజాసంఘమునకు (అనగా ఎన్.ఎఫ్.సేకులోనున్న ప్రెసి
డెన్సీ ఆసాసియేషనునకు) వ్రాసిన పొందగలరు.

దైవవాద మునిసిపల్ స్కూలు.

స్వరాధ్యక్షులైన పట్టువలతో ప్రయత్నములు జరుగుచున్న ఈదినములలో మా పురపాలక సంఘమున ప్రజలచే నెన్నుకొనబడు సభ్యులసంఖ్యకు 12 నుండి 15వకు హెచ్చించుటనుగురించి కాకేసిలులో చర్చకు రాగాకొందరు బుద్ధిమంతులు హెచ్చించు వక్కందలేదని నిన్నటి మీటింగులో పట్టుపట్టిరి. దైవానుగ్రహమువల్ల ఎక్కువనుంచి యభిప్రాయము ప్రకారము హెచ్చుకావలెనని తీర్మానింపబడినది. ప్రతిఘటించిన వారిలో నామినేటెడుచైరునును మానుచుంకరావు పంతులుగారిొకరు. వీరు మాయూరువచ్చి సత్రము నాక్రమించుకొని దానికిమునిసిపత్ పన్ను జేయుచుకొని కాకేసిలులో మెల్లగా ప్రవేశించిన నాటినుండియు పురజనులలో సంతోధము కలిగి వారిని శంకుస్థార్లు చేయుచునుగ అధికారవ్యవస్థ వారు నియోజించుతెరి ప్రజలలోకలిగిన కలవగము చగువరు తెరింగిన విషయమే. ఇప్పుడు వీరిచెయుచునును పదవికి కాల మాసన్నమైంది. వీరేకావలెనని కొందరుకష్టపడి బజార్ల మెంటిరిగి మహజ్దగ్గు సంరక్షములు చేయించి అధికారులకు పంపుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. వీరికై శ్రమపడు కంట్రాక్టర్లు మొదలగు వారు తమవిశ్వాసమును జూపుచున్నారు. ప్రజలచే నెన్నుకొనబడు సభ్యులసంఖ్య హెచ్చింపకూడదను వారిని చెయుచునుగ ప్రజలెన్నుకొనుట కన్నటికి సాధ్యముకాదు. ఇదివరలో కాకేసిలులో కొందరు మానుచుంకరావుగారి యనుచరులును కొందరు కంట్రాక్టరు అంజులస్వామి చాగ్రుడుగారు కృషితో కాకేసిలునకు వచ్చినవారును *లరు. ఇవఁకు మానుచుంకరావు

గారు కాకొసిలునకు కొందరు నామినేటరు సభ్యులను రప్పించి నవో వారు రూట్టై నేటిలో బడగలదు. ఆప్పుడు చెయ్యవలసిన పనికొకటి వచ్చినచోడల హనుమంతరావుగారిని గవర్నమెంటు పక్షమున నామినేటు చేయవలసికి వారు ప్రజలపక్షమున రా గలుగుదురు. ఇంతకంటే మా పట్టణమునకు సంభవింపగల దుష్ఫలి వేరొందు గలవానిని ఇప్పటిసభలో హనుమంతరావుగారి తోకాటు హెచ్చువచ్చిన సభ్యులు వలదనినవారిలో నిన్నుకొట నగసింహము పంతులు గారొకరు. వీరు ఆప్టలస్వామి పాత్రుడు గారి దయకు పాత్రులు, హనుమంత రావుగారి మిత్రులు. వడ్డమన్నాటి ఆస్వా రావు పంతులు గారు నూతనముగా కంట్రాక్టురు గారి సహాయంతో కాకొసిలులోని కళికష్టముమీద వచ్చినవారు. పోలూరు హనుమంతరావు పంతులుగారు యూనుఫర్లి సాహె బుగారు చెయ్యమెనుగారి పనులను నెరవేర్చుటలో సహాయ పడుచున్నారు. అద్దేపల్లి నేంకటప్పయ్య శ్రీష్టిగారు నామినేటరు కాకొసిలరు. వీరారుగురు ఎన్నికవిషయమై కూడ దనినవారు. వీరిపేర్లు లేకు పేయర్లకు తెలియుట ముఖ్యము. వీరిలో ముందు ఎన్నికలద్వారా కాకొసిలులోనికి రా బ్రయత్నించువారుందురు గనుక వారి విషయమై ప్రజాస్వాతంత్య్రములకు గురైతినినవారిల్లు ప్రసర్తింపవలెనో యోచనచేయువలెను. విజయవాడసభలో చాలకాలము పనిచేసిన నరసింహము పంతులుపంజీ వారికే నేటికి కిట్టి విభరితాభిప్రాయములు ప్రజల హక్కులనిషయములో గలుగుటకు కారణము దురూహ్యము. హనుమంతరావుగారిని మనస్సులో నిడికొని ప్రజావాంఛితములకు భిన్నము సలుప బూనిన మామిత్రులు వేరుకారణము కనబరుపవలెనవరకు మేము సాధించినదే సరియని తలంపవలసియుండును. ఇక బెడవాడలో హనుమంతరావుగారి యుపాయములసాగవు. నూతనశకము ప్రారంభించుచున్నది. ప్రజాసహజులగువారిని చెయ్యవలసినగా మాకొకొసిలువారు కోరుకొనగలరనియు గవర్నమెంటువారు వెంటనే ఎన్నిక సభ్యుల సంఖ్యను 15 నకు హెచ్చించి చెయ్యవలసిన ఎన్నుకొను హక్కును కలిగించెదరనియు నమ్ముచున్నాను.

సత్యవాది.

మదరాసు కార్పొరేషను

కోటి మ.

(985)

1917 సం॥ డిశంబరు 18-వ తేదీని ముగళ
వారము సాయంత్రమున 5-15 గంటలకు కార్పొ
రేషనువారి జనరలు మీటింగు జరుగును.

ఈ కింది విషయములు మోచింపబడును,

(1) 1917 సం॥ నవంబరు 16,30 తేదీలను
ప్రొద్దండింగు కమిటీవారు చేసిన ప్రాసీడింగ్సులును,
1917 సం॥ డిశంబరు 7-వ తేదీని చేయబడిన
ప్రాసీడింగ్సులను కార్పొరేషనువారు ఆలో
చించుట.

(2) 16-17 తాలూకు రెవెన్యూ డివిజన్ పరిధిలో ఉన్న మేటులను తయారుచేయుటను గూర్చి సర్దుబాటు గుర్తువ్యాపి శ్రేణిగా రుపపాదించిన తీర్మానమును ఆలోచించుట.

(3) సూర్యాపేటకు సీటి సరఫరాను గూర్చి
దొరతనము వారు జారీ చేసిన ఉత్తరమును
యోచించుట.

(4) 1904 సం॥ మదరాసు మునిసిపలు ఆఫీసు 12 పెడ్యూలులో 14, 15 రూల్స్ ప్రకారము ప్రస్తుత మున్న కట్టడముల నిబంధనలకు బహుముగ కొత్తవానిని ప్రవేశ పెట్టుట.

(5) కార్పొరేషను మోడలు స్కూలులో జాతి వివక్షత లేకుండా అన్ని జాతుల పిల్లలను చేర్చుకొనవలయునని డాక్టరు విజయరాఘవులుగా రుపపాదించిన తీర్మానమును పరిష్కారముచేయుట.

మదరాసు కార్పొరేషను } హెచ్. హెచ్. బార్క్లెట్
8—12—17 } అక్కింగు పెసిడెంటు

ఆంధ్రజాతీయకలాశాల - బందరు.

అధ్యక్ష కోపన్యాసము.

మధ్యాహ్నం

వేళమైనది. సుమారు ౪ గంటలు పడుచున్నది. సభ సమా
జరిగినది. అప్పుడు తీర్మానముల దరఖాస్తు విషయ నిర్ణయసభ
వరుసగా (౧) రాజధాని (౨) నాణ్యత చర్య ప్రారంభమయ్యెను.
మాంటెగ్యూగారికి-స్వాగతము (౪) కీగారి నిర్వాణము (౩)
(౫) అంగ్లో హైంద వాండ్-జనము (౬) అంగ్లో-లీగు పథకము
(౭) స్థానిక స్వపరిపాలనము (౮) విద్య (౯) నీటి సప్లయ
(౧౦) జిల్లా రిజిస్ట్రారు కచ్చేరి (౧౧) (౧౨) నీటి సప్లయ
(౧౩) ఆంధ్ర రాష్ట్రము మున్నగు విషయపీఠవి వంటివి
ముఖ్య అనేక ప్రముఖులచే సమపాదించబడి నున్నవి. తీర్మాన
అందు ముఖ్యులు గొన్నిటిని గురించి సమపాదించబడినవి.
వ్రాయవలసియున్నది. సి. పి. కృష్ణా మాత్రము ఇంచుక
స్వరాజ్యతీర్మానము సమపాదించిరి. కావున నాయుడు గారు
యొక్క అథమము సభ్యులకు స్పష్టమైన-లీగు పథకము
నాయుడు పెట్టి గాడ్ చే ప్రారంభించబడునుగా బోధపరుచుచు
మము కేవల మక్రమమని ఖండించిరి. వీని వ్రాహ్మణేతరీద్య
నరసింహారావు గారు బలపరుచుచు ఈ తీర్మానమును రా॥ బ॥
అంగ్లో-లీగు పథకమునకు మూలబలము కలిగి స్వపరిపాలనము కాం
రాష్ట్ర తీర్మానమునై కొంత విచిత్రము స్పష్టపరచిరి. ఆంధ్ర
యద్వానితుడకు ఏనుగురుతప్ప తక్కినవా చర్య జరిగెను. కాని
అందు నలుగురు అరవవారు. ఇద్దరు అంగ్లో-లీగు వామోదించిరి.
లు, తీర్మానములపై చర్య అయినతరువాత కేవలమీ ఆంధ్రు
వన్యానముతోను వారికి సమర్పించబడిన ప్రతిభుని అంతర్వేది
నదనములతోను

సభ సమాప్తి వొందెను. సభా సంతకము సభా భవనమునుండి రాబి. బి. నరసింహ రావుగారి యింటివరకును జరిగిన యీ కే గింపు టుక్కువను గడువచ్చుచు గా నుండెను. అధ్యక్షుని బండి మీద నేలు జూచినను స్వరాజ్య పతాకములే. అనేకులు పెద్దలు, చక్రస్థు, పతాకములను బట్టుకొని బండి వెంటగడచిరి. కొంతమంది సభ ఆధి నిధములను జయపదముగా గలిగెను.

నీలిమందు ఏలం నోటికిను.

నీతా స్వేషణము లేక లంకా దహనము.

అయిదంకముల నాటకము.

ముద్దలొక్క పద్యములు!! (కావ్యరస పాస్పిరట్లు!!)

ఇహ్యుని మృదుచుధునిశైలిని వ్రాయబడినది. జనసామాన్యమున కెల్లరకు సుబోధకము. ప్రదర్శనానుకూలముగ నున్నది. భక్తిసమరూపమైన చక్కని కథాటకాది వర్ణనలు లతో నిండియుండును. ఒక పర్యాయము చదివినను ప్రవర్తించినను విచారయ. దీనిని గూర్చి నెల్లూరు వాస్తవ్యులను బందరు నోలిలు కాతేజి ప్రావేశరగు శ్రీయత ముక్తరాజు సుబ్బారావు, ఎం. ఏ. గా రొసంగిన యభిప్రాయమును చదివిన ఈ నాటక రాజముయొక్క ప్రాశస్త్యము చటినకలకే బోధపడును. రూ. వెల 1—0—0 కపాలకూలి పేరు.

గ్రంథకర్త:— పసుమర్తి యజ్ఞనారాయణశాస్త్రి,

(980) భూకలిపేట; గుండూరు

(976)

స్థానిక వార్తలు

అవరుడే లక్ష్మీ బేగు ఫలితములు:—వైఫలితములు రేపటికినము 11 గంటలకు ముగియవలెను.

కింబర్లీ కబ్బి:—వైఫలితములు నిన్న సాయంత్రమున క్లబ్ మందిరమున సమావేశమై కింబర్లీ కబ్బి అను పేరును పొందగలిగి కబ్బి అని ముద్దా.

చెన్నపురి రేన్సు కబ్బి:—ఈ నెల 14 - వ తేదీ కుక్రవారము సాయంత్రము 6 1/2 గంటలకు క్లబ్ సభ్యులు క్లబ్ భవనమున సమావేశమయ్యెదరు.

హిందూ యూనియను కమిటీ పాఠశాల, చూళి:—వై పాఠశాలాకార్యనిర్వాహక సంఘమువారు రేపటికినమున అవరుడే ఉత్సవము జరిపెదరు.

క్రొత్తవకీళ్లు:—ఎస్. శివరావు అయ్యగారు నుండి రామస్వామి అయ్యగారును నిన్నటికినమున హైకోర్టు వకీళ్లుగా నామోదింపబడిరి.

జె. సి. ఆదమ్ గారు:—డిప్యూటీ పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు పదవియందు నియమింపబడిన సి. బి. ఎస్. వేల్ గారి స్థానమున జె. సి. ఆదమ్ గారు రాజధాని ప్రధాన మేజిస్ట్రేటు పదవియందు నియమింపబడిరి.

చెన్నపురి ఆంబ్యులెన్సు కోర్సు:—ఈ సంఘానికి ఇంతవరకు రు.1518-4-0 లు చేరిన వారి తెలుపబడినది. కాల్పురేవను వారు రు.100 ను రావుసాహెబు డాక్టరురామారావు గారు రు.100 ను యిచ్చిరి.

సి. ఆర్. టి. హైస్కూలు:—ప్రస్తుత విశోపా మహాసభ గ్రామపు బొమ్మలు నేటి సాయంత్రము 5 గంటలకు పాఠశాలాభవనమున కనపరచబడును. ఒక అజాయిచ్చి ఒక టిక్కెట్టు కొనివచ్చు మూత్రమే లోనికి విడువబడుదురు. జరుగిన ద్రవ్యము అవరుడేనికి పంపబడును.

కలవల కణ్ణాకస్ట్రే గారి హిందూ బాలికా పాఠశాల, చింతాద్రిపేట:—రేపటి సాయంత్రము 5 గంటలకు వైపాఠశాలా భవనమున పాఠశాలవారిచే అవరుడే ఉత్సవము జరుపబడును. ఎస్. లాబరను, బి.ఎ. ఎల్.టి. గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు.

ఆరోగ్యోపన్యాసము:—నేటి సాయంత్రము 5 1/2 గంటలకు రిపబ్లికన్ ముందు కె. శ్రీనివాసఅయ్యగారు 'కాభావరము ఆరోగ్యమును వృద్ధిపరచును' అను విషయము నుగూర్చి ఉపన్యసించెదరు. డాక్టరు చంద్రశేఖరఅయ్యగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు.

మహమ్మదాలి మోతాలీగార్ల నిష్పాధా వాస విమోచన నిధి:—గతనెల 9 వ తేదీ నుండి ఉత్తర హిందూస్థానమున వై నిధికి 1600 రూ॥ లు జరు అయినవి. తలచేసి నివాసులగు మహమ్మదీయులవలన 250 రూ॥ జరు యైనవి. మొత్తము రు.1850 లు.

పెరయూ మహాజన సభ:—వై మహాజన సభ రంగూను కాభాధ్యక్షులగు వి.జి. వాసుదేవశిష్యగారిని ఆహ్వానించుటకు చెన్నపురి పెరయూ మహాజనసభవారు యీ నెల 14-వ తేదీ సాయంత్రమున తేనాంపేట టెంపరెన్సు ఉపన్యాస మందిరమున మొక సభ గావించెదరు. ఎస్. బలసింగము సత్వివాదరు గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు.

బల్లారిసరసవిద్యోగిని సభ:—పాంచాలీ స్వయం వరనాటకము:—యీసభవారు రేపు (12-12-17)బుధవారము) సాయంత్రము 5-30 గంటలకు విక్టోరియా పురమందిరమున పాంచాలీస్వయంవర నాటకమును ప్రదర్శించెదరు. టిక్కెట్లు చింతాద్రిపేట అయ్య మొదటిపిల్లి నెంబరు 1, 2, ౪ల సభా భవనమునందును విక్టోరియా హాలునందును కూడ దొరుకును.

అవరుడే:—లిలాతారును నాటకము—మేక్సియరు క్లబ్బు—ఈ నెల 12-వ తేదీ బుధవారము రాత్రి 9-30 గంటలకు పెరంబూరు సి. ఆర్. సి. హైస్కూలు భవనమున డబ్ల్యూ. సార్వేంటుగారి అధ్యక్షతకొంద సీసభవారు టి. ఎం. భావ్యం గారిచే వ్రాయబడిన లిలాతారును అను క్రొత్తనాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

ముత్యాలపేట హైస్కూలు:—ఈ నెల 12-వ తేదీని పాఠశాలా భవనమున దర్బారుదిన మహోత్సవము జరుపబడును. ఉదయము 8-30 కు ప్రాశస్త్యం కే. రామానుజాచారి గారు ప్రదర్శనమును తెరచెదరు. సాయంత్రము 6 గంటలకు షెరిపు రావుసాహెబు కలవల రామానుజం శ్రేష్ఠిగారి అధ్యక్షతకొంద ఏ. నుబ్రహ్మణ్య భారతీగారిచే వ్రాయబడిన "భారత" నాటకము ప్రదర్శింపబడును.

హిందూమహిళా లక్ష్మీవిలాస సభ చెన్నపురి:—రేపు (12-12-17) సాయంత్రము 4 గంటలకు ఈ సభవారు తిరువళ్ళీటి హిందూహైస్కూలులో అవరుడే ఉత్సవమును జరుపుదురు. శ్రీమతిమూత్రమే రాసర్దులు. వచ్చు వారు ఒక అజాబ తట్టుకగాని మొత్తమును నిధికియ్యవలెను. మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు నల్లతంబిపిడినండి చక్రవర్తి పటమును దేవాలయముచుట్టు నూరేగించి పాఠశాలా మందిరము నకు కొనిపోయెదరు. 4 మొరలు 6 వరకును గానము కోలాటము ఉపన్యాసములు మున్నగునవి జరుగును.

చెన్నపురి టెంపరెన్సు లీగు:—లీగు వారు నేటి సాయంత్రము 5 1/2 గంటలకు వై. ఎం. సి.పి. ఆడిటోరియమునందు సమావేశమయ్యెదరు. చెన్నపురిలో లై సెన్సులు ఇచ్చు బోర్డును నియమించుటకు లీగువారు తీర్మానించిన తీర్మానమును చెన్నపురి దొరతనమువారికి పంపుటను గూర్చి యాలోచించ బడును. గా॥ రాయబహుద్దారు బి. ఎస్. శర్మ గా॥ టి. రంగాచారి. రివరెండు డి. జి. ఎం. లీట్ గార్లు ఇంకాలో శ్రద్ధాహితులు. రివరెండు అలెగ్జాండరు మోఫ్టు గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహింతురు.

శ్రీ హనుమద్గ్రంథాలయము నారాయణవరము:—ఈ నెల 9 వ తేదీని చిత్తూరుజిల్లా నారాయణవరములో భారతీయ పరిశ్రమలనుగూర్చి శ్రీయత గాడిచెల్ల సర్వోత్తమరావు ఎం. ఏ. గారు మూడుగంటలపే పుపన్యసించిరి. 300 మంది సభకు వచ్చిరి. పిమ్మట చిత్తూరు హైకోర్టు వకీలు సి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యగారు గ్రంథాలయమును ఉచిత పఠనాలయమును రాత్రిపాఠశాలను తెరచిరి. గ్రంథాలయమునకు శ్రీహనుమద్గ్రంథాలయమని పేరు పెట్టబడినదని యొకరు మాటవ్రాసిరి.

శ్రీయదుకుల మహాసంఘము:—యాదవకుల అవసరసభ గత ఆదివారమున తిరువళ్ళీటిలో జరుపబడి యీక్రింది తీర్మానములు చేయబడినవి. ఆర్. ఎస్. విజయరావులు నాయకు గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. యాదవులకు విజ్ఞప్తి నేనా నాను అంగము, ద్రవిడము, తెలుగు భాష ల లోము ద్రించి పంచి పెట్ట బడుటకును, సంఘనిబంధనల నమోనా మరయొక పర్యాయము జరుపబడు సంఘసభ్యుల సమావేశములో నాలోచింపబడుటకును తీర్మానింపబడినది. ఈక్రింది కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులు ఎన్నికొనబడిరి. రావుసాహెబు టి. రామకృష్ణ పిళ్ల, బి. ఏ. గారు సంఘాధ్యక్షులుగను, సి. కృష్ణస్వామి పిళ్లగారు ఉపాధ్యక్షులు గను, ఎం. కే. ఆర వా మూర్తి పిళ్ల గారు సహాయక కార్యదర్శులుగను నెన్నుకొనబడిరి. టి. రామకృష్ణ పిళ్ల బి. ఏ. సి. ముత్తకృష్ణపిళ్ల, టి. ఆర్. రఘునాథపిళ్ల, సి. ముత్తస్వామిపిళ్ల, వి. రాజారామపిళ్ల, ఎస్. వెంకటాచలమపిళ్ల ఎం. కె. మోహనరంగము పిళ్ల, రావుసాహెబు సి. పొన్నకొత్తస్వామిపిళ్ల, ఆర్. ఎస్. విజయరావులు, నాయకు, ఎం. పరమేశ్వరముపిళ్ల, ఎం. వేణుగోపాలపిళ్ల గార్లు ప్రతినిధిసంఘసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

పోలీసు డిపార్టుమెంటు సైవలు టెప్టులను తీసివేయుట జి. ఓ. 1492 - 26-11-1917

పిసిసు రైటింగు, క్రిమినలు జుడిషలు టెప్టు, అక్కాంట్టు సైవలు టెప్టు, మున్నగు సైవలు టెప్టు లేవియను పోలీసు డిపార్టుమెంటు ఉద్యోగములకు వేసికొని అవసరము లేదని దొరతనము వారు ప్రకటించిరి.

బి. ఏ. హానన్న పరీక్ష. జి. ఓ. 1498-26-11-1917. జేకరత్తుక సేరలో చేరిన బి. ఏ. (హానన్న) విద్యార్థులు ఇంటర్మీడియటు పరీక్షలో కృతార్థులైన సంవత్సరము మొదలు 5 సంవత్సరములు చాటుకుండా ఈ పరీక్షకు నెళ్ళవచ్చును. నాలుగు సంవత్సరములు చాటుకుండనే వీరు వెళ్ళరలసియుండెనుగాని సేరలో చేరినవారికి ఒక సంవత్సరము హెచ్చుగా నియమింపబడినది.

న్యాయస్థాన వార్తలు. హిందూజేత కార్యదర్శిగారివై దావా తేయబడుట:—అబ్దుల్ సుబ్బూర్, బోపేదాను, పురుషోత్తమదాను, ఎస్. లక్ష్మీకాంత్ వంటివారు నలుగురును చెన్నపురి కలక్టరువారి ను 1916-17 సంవత్సరముల రాబడిపన్నులకు దస్తావేజును వ్రాసికొనిరి. దస్తావేజులో వివరింపబడిన మిగతా 3 సంవత్సరములకు హిందూజేత కార్యదర్శిగారు కూడ జవాబుదారు అగుదు రని తీర్మానింపవలయు నని వై నలుగురు వాదులచే హైకోర్టులో దావా చేయబడినది. మొన్నటికినమున హైకోర్టువారి క్రింది సారాంశములను యిచ్చినారు. ప్రతివాదివైన వాదులు దావా చేయుటకు అవకాశమున్నదా లేదా?

15-వ సంవత్సరము 5-వ ఆప్ట ప్రకారము దావా అంతములు రద్దుచేయబడనేరవా?

వై 5-వ ఆప్ట అమలులోనికి తచ్చివరకువారి దస్తావేజులోని మరతుల ప్రకారము కడమ మూడు సంవత్సరములను కొట్టివేయుటలో ఆటంకపరచబడలేదా?

అను నీ మూడు సాగంశములకు పుట్టినవి. ఎల్. ఏ. గోవిందరావువయ్యగారు, పి. తిరుమలాచారిగార్లు వాదుల పక్షమునను, గవర్న మెంటు సాలిసిటరుగారు ప్రతివాది పక్షమునను వాదించెదరు.

ఎస్. పి. సి. ఏ. జంతుప్రదర్శనము విరాళముల నిచ్చినవారి రెండవపట్టిక

హెచ్. ఇ. పెంట్లండుప్రభువు జి. సి. వి. ఇ; హెచ్. హెచ్. మైసూరు మహారాజా జి. సి. ఎస్. వి. గా॥ సర్. జానువాలెను; గా॥ న్యా॥ డబ్ల్యూ. డబ్ల్యూ. ఫిలిప్సు; గా॥ న్యా॥ సి. జి. స్పెన్సరు; గా॥ దివానుబహదూరు న్యా॥ టి. సదాశివయ్యగారు; గా॥ న్యా॥ టి. వి. కేమగిరి అయ్యగారు; పర్లాకిమిడి రాజా; వేంకటగిరి రాజా; పుయ్యూరు జమీందారు; గా॥ గార్ల ను ప్రే జరు; హెన్రీ బ్రెగ్లిటెలు; పి. డబ్ల్యూ. పార్సీగిడ్డి; ఆర్. టాడు; రావు సాహెబు. సంబెరుమాళ్ళు పెట్టి బి. ఏ; ఎస్. రత్న వేలు పెట్టి; ఎస్. ఏ. టి. ఫోర్బస్సు; పి. ఎస్. జాక్సను; టి. రాజగోపాలాచారి బి. ఏ; ఎస్. వీరరాఘవాచారి; ఎం. వార్న డెంసలి, నాగపట్నము; ఎం. జి. కృష్ణారావు, కోయంబుత్తూరు. సబు జడ్జి; సి. రంగనాయకుల పెట్టి. (ఒక వెండిగిన్నె); రైల్వేపుడ్యోగులు పెరంబూరు ఆహంధూ గార్లు.

ఇండియామంత్రి రాజప్రతినిధిగార్లు చెన్నపురిలో విజ్ఞప్తులు

దొరతనమువారి ప్రకటనము. 10-12-1917

చెన్నపురిలో విజ్ఞప్తులను సంవత్సరములను ఈ నెల 17 వ తేదీని ప్రారంభమగును.

17-12-1917 సోమవారము దక్షిణఇండియా స్టాండురుల సంయోగసంఘము గ 10-10-20

మదరాసు ఫేబరు ఆఫ్ కామర్సు 10-30-11

దక్షిణఇండియా ఆంగ్లో ఇండియన్ సంఘము 11-11-20

దక్షిణఇండియా ఫేబరు ఆఫ్ కామర్సు 11-30-12

చెన్నపురి ప్రోవిన్షియలు కాంగ్రెసు కమిటీ మదరాసు మహాజన సభ 12-12-20

18-12-1917 మంగళవారము. కాథలిక్ ఇండియన్ సంఘము ఇండియన్ క్రిస్టియన్ సంఘము. 10-10-30

చెన్నపురి రాజధాని జమీందారులు లాండ్సు ప్రొవైటర్లు, న్యాయంగ్రహ ప్రాతివిద్యార్థుల సంఘము 10-30-11

కేరళజన్మిసభ. 11-11-30

కొడగు భూస్వాముల సంఘము. 11-30-12

శ్రీల ప్రతినిధి సంఘము. 12-12-30

19-12-1917 బుధవారం సాతు ఇండియన్ లిబరల్ ఫెడరేషను-మదరాసు

ప్రెసిడెన్సీలోని బ్రాహ్మణజేతర సంఘములు చెన్నపురి ద్రవిడీయన్ సంఘము 10-10-30

చెన్నపురి ఆది ద్రవిడ జనసభ - ద్రవిడ మహాజన సంఘము రంగూను 10-30-11

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ మెయిన్ లీగు 11-11-30

సాతు ఇండియన్ ఇస్లామియాల్ గు - ముత్యాల పేట ముస్లిం అంజమాను 11-30-12

మదరాసు ఉరేమాలు 12-12-30

బాంక్విటింగుహాలులో ప్రతినిధుల సంవత్సరము జరుగును. టిక్కెట్లు లేనివారు రాసియుండదు. గవర్నరుగారి మిలిటరీ కలక్టరుగారు ప్రతికాప్రతినిధులకును ప్రతినిధిసంఘముల కన్వీనరులకును టిక్కెట్లను పంపెదరు. ఆ కన్వీనరులు ప్రతినిధిసంఘములలోనివారి కందరికినీ టిక్కెట్లు నందించేయదురు.

2 ప్రత్యేకసందర్శన మొనంగ నంగీకరింపబడిన ప్రముఖులకు ప్రత్యేకముగ లేఖలను వ్రాసి వారికి టిక్కెట్లు పంపెదరు.

ప్రకటనము.

శేషు "స్వీయదిన" మగుటచే, ఆంధ్ర దిన పత్రిక వెలువడదు. వారపత్రిక గురువారమున ప్రచురింపబడును. పత్రికాధిపతి.

ఆంధ్ర పత్రిక

1917 సం॥ డిసెంబరు నెల 11-వ తేది

మంగళవారము

సంధి యసంభవము

(0)

"మిత్రమండలిలో నేయొక్క జాతీయు, స్వాధీను నాలోచించి, సంగ్రామమునుండి దొలగుటకు వీలులేదు. మన మొక యున్నతాదర్శము నిమిత్తమై పోరాడుచున్నారము. స్వాతంత్ర్యస్థాపనమే మన గమ్యస్థానము. ప్రపంచశాంతి నెలకొల్పి, సంగ్రామవ్యధ నికముందు గలుగకుండ ప్రజలను రక్షించుటకే మనము ప్రయత్నించుచున్నాము. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యస్వత్వముల కాపాడుటకై ఎటుల కృషి సలుపుచున్నారమో, అటులనే స్వల్ప దేశములగు రుమేనియా సర్వీయాల స్వాతంత్ర్యముల నుద్ధరింపనిది సంగ్రామమును చాలించుట కెటుల సాధ్యమగునో నాకు దోచకున్నది. నేను సూచించిన దానికన్న భిన్నముగ సంధిజరుగునేని, అట్టి యవమానకరమగు సంధికి ప్రస్తుత ప్రభుత్వ మంగీకరింపదు. తమ ఆశయము సఫలమగువరకు సంగ్రామమునుండి ఆంగ్లేయు లేమాత్రము వెనుదీయని నా విశ్వాసము"

మై వాక్యములను సర్ ఎడ్వర్డు కార్నెచుగారు నడిపియుండిరి. వీరితో సామ్రాజ్యలాభము గోరువా రెల్ల దేశీయింతు రని మేము నమ్ముచున్నాము. ఆంగ్లేయుల సంగ్రామ బాధ్యతలు నానాటి కతిశయించుచున్నవి. రుష్యులు మిత్ర ద్రోహము గావించుటచే, సంగ్రామమున సంధిగృహితి యంకురించిన దని యంగీకరింపక దప్పదు. కాని కష్టము లేతెంచినపుడు ధీరత్వము జూపుట ధర్మము. అట్టి సమయమున, లాన్సు డౌనుగారి మాటల నాలకించి, ఏ మాత్రము వెనుదీసినను, అయ్యది ఆత్మవివాశహేతు వగును. ఆంగ్లేయులు పశ్చిమరంగమున ఫ్రెంచిపంక్తిలో కొంత భాగమును దీసికొని, యక్కడ పోరాడుచున్నారు. ఇటలీకి వెడలిత్రువిజృంభణము నరికట్టుటకై వారికి తోడ్పడుచున్నారు. మెసపొటేమియా పాల్మైరులలో గాక, కాక్సు రంగమున గూడ ఆంగ్లేయులు పోరాడవలసి వచ్చెను. ఇట్టి బాధ్యతల నన్నిటిని నైకొని తుట్టతుడకు శత్రువులతో సంధి ప్రయత్నము లేమాత్రము గావించినను, ప్రతిజ్ఞాభంగ మగుట నిశ్చయము. అమెరికాలో రిఫలెక్సను నాయకు డగు లాజ్లిగా రందుచేతనే, జర్మనీతో సంధి అయిక్తమనియు, జర్మనీ వాదానములు ప్రయోజనవిరహితము లనియు, సంగ్రామవిజయమే సంధికి దాణిజాపు సనియు, గంభీరముగ బలికిరి. ఈ క్వెడారు ప్రభుత్వము గూడ జర్మనీతో బాంధవ్యము వదలుట, జర్మను విజృంభణమునెడ లోకమిముఖతను సూచించుచున్నది.

రుష్యా రుమేనియాలు శత్రువులతో సంగ్రామమును విరమించివి. సంధి పూర్తియగుటకై నెల దినములు గడువీయబడినది. మాక్సు మిలిస్టలు

దేశహితముగూర్చి దూర మాలోచించుటలేదు. జర్మనులు కొలదికాలములో, తమపై యధికారము వహించి నిస్సహాయులుగ జేసెదరని తలంచుట లేదు. రుష్యను సైనికులలో గూడ మాక్సు మిలిస్టల సిద్ధాంతములు వ్యాపించుచున్నవి. వీరు గావించిన కార్యములలో కెల్ల ఘోరమయినది, విదేశములముల రద్దుజేయుట. ఏదేశమును ఇట్టి యవ్యక్తమునకు పాల్పడియుండలేదు. రుష్యులు ధనాభావముచే నిట్టి యగౌరవకార్యమునకు లోబడిన లోబడియుండవచ్చును. కాని ఋణబాధ నుండి తప్పించికొనుట కిది మార్గ మెన్నటికిని గాదు. కాలవిలంబము కోరవచ్చును. వడ్డీ విషయమై కొంత తగ్గుదల బడయవచ్చును. అంతియకాని, అంతర్జాతీయవిధుల నెల్ల నీ తీరున నుల్లంఘించుట కిదియే ప్రథమ నిదర్శనము. ఇంగ్లండులో నిర్బంధమునందుంచబడిన యిరువురు రుష్యులను ఆంగ్ల దేశము విడుదలజేయుటకు నిరాకరించినది. ఇందుచే పెట్రోగ్రేకునందలి బ్రిటీషువారి సురక్షితము గూర్చి భయము గలుగుచున్నది. రుష్యుల దుందుడుకు తనమును సహించి మిత్రమండలివా రూరకొందురనుట కల్ల. రుష్యులకు ధనమప్పుగ నిచ్చిన జాతులన్నియు, కఠినచర్య నవలంబింపక మానవు.

జర్మనులు పిచ్చివారై మానము దినముల గడుపు రుష్యుల కొసగలేదు. రుష్యుల ఆహార పదార్థము లన్నిటిని స్వాధీనము జేసికొను చున్నారు. ఈ మార్గమున తమ దేశమున గల ఆహారసమస్యను పరిష్కరించెదరు. ఆంగ్లేయుల సముద్ర నిరోధమునుండి, జర్మనులు దప్పించుకొన దలచుచున్నారు. సంధి గాకముందే రుష్యా యిట్టి కార్యమునకు జర్మనుల కవకాశ మిచ్చుట ద్రోహపూరితము. జర్మనులు రుష్యనురంగమునుండి తమ సైన్యమును పూర్తిగ దీసివేయక, ప్రతిసైనిక నివహము నుండియు ప్రబలు లైనవానిని మాత్రమే పశ్చిమ రంగమునకు బంపుటచే, జర్మనులకు రుష్యాపై గల విశ్వాసము తేటపడు చున్నది. ఈ నెల యవకాశము లోపల, పశ్చిమ రంగము నందును, ఇటలీ పైను శత్రువులు విజృంభించుటకు యత్నించెదరు. ఈ సమయమున, మిత్రమండలి సంగ్రామ పరిస్థితు లేతీరున నున్ననో యాలోచించుట యవసరము. తూర్పు రంగమున జర్మనులకు సంగ్రామపు యెత్తిడి లేకబోవుటచే కొంతసైన్యమును పశ్చిమరంగమునకు మరల్పగలిగిరి. ప్రథమ విజృంభణమున, బోర్లోను అరణ్యమును స్వాధీనము జేసికొనిరి. ఆంగ్లేయులు ఎంత దూరము వెనుకకు బోయిరో, ప్రకటించబడలేదు గాని, ఆరుమైళ్ల పొడగునను, ఒకటి లేక ఒకటిన్నరమైళ్ల వెడల్పునను, వెనుకకుబోయిరిని నిన్నటి మెయిలు పత్రిక యూహించినది. ఇందుచే ఆంగ్లేయులకు కొంత నష్టము గలుగక తప్పదు. కాని జర్మనులు పోగొట్టకొనిన ప్రదేశమునంతను తిరిగి లాగికొన గలరని యూహింప నవకాశములేదు. ఆంగ్ల సైన్యము స్వావృష్టిలో నున్నది. సంగ్రామము బహిరంగప్రదేశమున జరుగవలయును. జర్మనులు తమ సైనికుల సధిక సంఖ్యాకులుగ దెచ్చిన కొలదిని, వారు మిత్రమండలి అగ్నికి బలి గాగలరు. ఇందు మూలమున శత్రుసైన్యవివాశము గొంత వరకు సుసాధ్యమగును. నేటి లెంత్రీవార్తలలో శత్రుకందకముల గొన్నింటిని బ్రిటీషువారు పట్టుకొనినటుల గానించును. శత్రువులకు విశ్రాంతి మాత్రము ఆంగ్లేయు లొసగ దలచలేదు. అమెరికను సైనికు లిరువది లక్షలు వసంత కాలమున పశ్చిమ రంగమునకు బంపబడును రని, తెలియుచున్నది. కాని మిత్రవ్యయమును వ్యాపింప

జేయుటకై నియమించ బడిన మంత్రి యగు సర్ ఆర్థరు యాష్ గారు జలాంతర్గాముల నుండగములచే 690 పెద్దనౌకలు సముద్రగత మైనవనియు, ప్రపంచమందు ఆహారసమస్య తీవ్రత జెందుచున్నదనియు, అమెరికావారు సైనికుల బంపుటకు తమ నౌకల నుపయోగింపవలయునో ఆహారపదార్థముల బంపుట కుపయోగింప వలసియుండునో నిర్ధారణ జేయవలసి యుండుననియు వాక్రుచ్చియుండిరి. అమెరికా వారు గావించుచున్న యుద్ధ సన్నాహముల ననుసరించి, యీ రెండు కార్యములకు గూడ వారికి శక్తియుండునని విశ్వసింపవచ్చును. ఇటలీలో ఆస్ట్రోజర్మను విజృంభణమును ఇటలీ వారును ఆంగ్లేయులును ఫ్రెంచివారును గలసి స్టావినదియొద్ద నింతవరకును నిరోధించిరి. శత్రువులు ముందుకు సాగుటకై సైనికుల సధికముగ గోల్పోవుచున్నారు.

సంగ్రామస్థితి యంత యత్సాహకరముగ లేకబోయినను, అనుకూల పరిస్థితు లనేకములు గలవు. రుష్యాలోని విప్లవకరులు భూములనన్నిటిని స్వాధీనము జేసికొనుటచే, ప్రజలలో తిరుగబాటు గలుగవచ్చును. అది యపుడే యారంభమయినది. కెలెడను కార్మిలాపు గార్లు మాక్సుమిలిస్టులపై యుద్ధము ప్రకటించిరి. ఫలితము గూర్చి వేచియుండుట భావ్యము. పోర్చుగలు లో విప్లవము జరిగెను గాని, విప్లవకరులు ఆంగ్లేయుల పట్ల స్నేహము గనుబటచు చున్నారు. అమెరికనులు సంగ్రామవిజయమునకు కృతనిశ్చయమై యున్నారు. ఇందుకుదోడుగ, ఐర్లండు ఇండియాదేశములపరిపాలనాసమస్య తృప్తికరముగ పరిష్కరింపబడునేని, యుధయదేశములకును జవనత్వములు గలుగును. హిందూదేశము తన యనన్యసామాన్య ప్రతిభజూపి, శత్రువులను జయించువరకు పోరాడ గలుగును. ఇట్టి యనుకూలావ కాశములను త్యజింపక, వాటిని పూర్తిగ వినియోగించి, ఆంగ్లేయులు ప్రపంచమున స్వాతంత్ర్యస్థాపనాచార్య విరుదము వహించుట ధర్మము. ఆ సుసమయమందే సంతృప్తికర మగు సంధి సాధ్యమగును. అంత వరకును, సంధి యసంభవము.

ఆంధ్రమహాసభావిజ్ఞాపన మేమైనది?

విజ్ఞాపనల గూర్చిన కార్యక్రమమును ప్రభుత్వమువారు నిన్నటి దినము ప్రచురించిరి. కాలవ్యవధి లేనందున దానిని భాషాంతరికరించి నిన్నటిదినమే ముద్రించలేక బోతిమి. వేరొకచో బ్రచురించిన కార్యక్రమము జూచినవారికి, ఆశాభంగముదయించుట సహజము. ప్రత్యేక ఆంధ్రమహాసభ సధికశ్రమకులోనై జరిపి, రాష్ట్రనిర్మాణము గూర్చి మాంటాగూగారికి నివేదించుటకై ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించి, మాంటాగూగారి రాకకై చందురునికై, నిరీక్షించు చకోరపక్షులవలె నాశించుచున్న ఆంధ్రుల యాశాభంగమునకు మేరయుండదు. విజ్ఞాపనల బరికించిన, మద్రాసు రాష్ట్రీయసంఘ మహాజన సభల విజ్ఞాపనము మాత్రమే ప్రజాభిప్రాయమును తేటపఱచగలదు. మిగిలిన వాటిలో చాల భాగము ప్రతికూలాభిప్రాయము నొసగు నని యూహింపవచ్చును. ఆంగ్లేహౌందవుల పక్షమున మూడు విజ్ఞాపనలు గలవు. క్రైస్తవసంఘమువారికి రెండు విజ్ఞాపనలును, జమిందారులు భూస్వాముల పక్షమున నాలుగు బ్రాహ్మణేతర సంఘములకైదును, మహమ్మదీయుల పక్షమున రెండును మాంటాగూగారికి సమర్పింపబడును. స్త్రీలు ప్రత్యేకముగ నొక విజ్ఞాపన జదివెదరు. దేశహితైక బ్రాహ్మ

జేతర సంఘపు విజ్ఞాపనము గాని, ఆంధ్రసభా విజ్ఞాపనముగాని, ఏ మూలను గానింపదు. ఇంకను ఎన్ని విజ్ఞాపన లీ తీరున నిరాకరింపబడినవో చెప్పు జాలము. ఇందుకు కారకు లేవరై యందురు? ఎవరైనను, అధికారవర్గపు నిరంకుశ మీ ఏర్పాటునందు పూర్తిగ గవ్వట్టుచున్నది. స్వపరిపాలనా వాంఛ తీవ్రతగాంచిన దీ రాజధానిలోనే గదా! అట్టితరి, స్వపరిపాలనాప్రాతికూల్య మధికముగ నీ రాజధానియందే గలదని చూపింప నుద్దేశ మేమో చెలియదు. కార్యదర్శి గారికి విజ్ఞాపనల నన్నిటి గయికొనుటకు కాలము చాల దనిన, వారము దినము లీ పురియందే వా రుండుట తటస్థించును. అట్టితరి, యిట్టి ప్రాముఖ్యవిషయము ను మూడుదినములలో ముగించుటలకో చెలియ కున్నది. కాలము చాలని కారణమే నిజమగుచో, ఆంగ్లో-హైద్రాబదుల పక్షమున మూడు విజ్ఞాపనల నందుకొను టే? భూస్వాములపక్షమున నాల్గు విజ్ఞాపనముల నేల గైకొనవలయును? దేశహితైక బ్రాహ్మణేతరుల వదలి, యేకసంఘప్రేరితమగు నైదు విజ్ఞాపనముల నేల యంగీకరింపవలెను? మహమ్మదీయుల పక్షమున మూడు విజ్ఞాపనల నంగీకరించు టెందుకు? విజ్ఞాపనముల దగ్గింప దలచినచో, యందరి యెడలను సమానభావము జూపియుండిన సమంజసముగ నుండెడిది. అన్య రాష్ట్రములలో హిందూ, మహమ్మదీయ సంఘము లేకగ్రీవముగ, స్వపరిపాలనావశ్యకతను నివేదించినవి. కలకత్తాలోని భూస్వాములు కాంగ్రెసు సంస్కరణములు చాలవని, సంపూర్ణరాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము గోరిరి. హైదరాబాదు యుద్ధ మమునకు మూలస్థాన మగు చెన్నరాష్ట్రమున మాత్రము స్వపరిపాలనాప్రాతికూల్యము విజ్ఞాపన లలో నధికముగ గానించు దుస్థితి యీ యేర్పాటువలన సంభవించగలదు.

ఇందుచే ఆంధ్రులు నిరుత్సాహము జెంద నవసరము లేదు. తమ యత్నములను ద్విగుణి కృతము జేసి, దేశమందంతటను నూతనసందేశ మును వెదజల్లుట ముఖ్యవసరము. ఒక్క పాఠ మును మాత్రము నేర్పికొనవలెను. ఇక్కాలమున తమ యాశయములను గంభీరముగ నుచ్చైస్వర ముతో ప్రకటింపని వారల మొరల వినువారుండరు. నోరు గలవారికే, విజయము చేకూరును. ఆశయన్యాయమును నమ్మి, దానిఫలితమును కాల మునకు వదలువారికి విజయము చేకూరుట కష్ట సాధ్యము. ఈ విషయమై దేశమందెల్లడలను వెన్వెంటనే సభల గావించి, ప్రజల యసమ్మతి మాంటాగూగారికి చెలువవలయును. స్వపరిపాలనము గూర్చియు, రాష్ట్రనిర్మాణము గూర్చియు తీర్మానముల గావించి, మాంటాగూగారికిని ఆంగ్ల ప్రభుత్వమునకును తీర్మాన తంత్రీవార్తల గురింప వలయును. సక్రమాందోళనపు మార్గ మిదియే. అపుడు గాని, దేశహితము గోరువారి మొరల్లు అధికారుల కర్ణపుటముల జొరవు. గ గతించిన దానికి విచారింపక, యధికోత్సాహ ముతో బుట్టచేసిన, విజయము లభించి తీరును. ఫలిత మే తీరున నున్నను, యత్న లోపము గానించు ఖూడదు. చెన్నరాష్ట్ర బ్రాహ్మణేతర సంఘమువారును, ఆంధ్ర స్థాయిసంఘము వారును వెంటనే యీ విషయమై మాంటాగూగారికి వేదించిరి. చెన్నరాష్ట్రముగూడ నితరరాష్ట్రములతోఁ బోటు, దేశపురోభివృద్ధిని గోరుచున్నదని, మాంటాగూగారికి వెన్వెంటనే స్పష్ట పరచుటయే గాక, ప్రజల వాంఛలు వెలిబుచ్చుట కవకాశ మొసగబడేనందులకు వారిలో గలిగిన యాశాభంగమును గూడ ఎల్లరును తక్షణమే

చెలుపుట యత్యవసరము. నాయకులు కార్యోత్సాహము జూపెదరుగాక!

సంగ్రామముగ ననేకులు మడిముచుండగా,
దైవికముగ హలిఫాక్కునందు మందుసామాను గొంపోవుచున్న నొక, బెబ్బియనులకు భోజనపదార్థముల గొంపోవుచున్న నొకతో డికొని ప్రేలుటచే, హలిఫాక్కు పక్షము మూడవవంతు దగ్ధమయ్యెను. 2000 మంది మృతులయిరి. 5000 మందికి గాయములు తగిలినవి. నష్టమితవరకును 60 లక్షల డాలర్లని యూహింపబడినది. 20,000 జనులు గృహములులేక నల్లాడుచున్నారు. పసి పిల్లలనేకులు మృతిజెందిరి. పాఠశాలలు కూపు లేకుండ బోయెను. అమెరికావారు వెన్వెంటనే ధనసహాయము గావించ సమకట్టిరి.
కష్టములకు దోడు శీతగాలి వీచుచున్నదట! దైవపుటన మనుల్లంఘనీయము!

రాజకీయక్షమాపణము
రాజకీయ నిర్బంధితుల కందరకును క్షమాపణ యొసగవలయునని, బొంబాయి పౌరులు బహిరంగసభలో గోరిరి. ఈ విషయమై యనేక సభలు తీర్మానముల నంపియున్నవి. శాంతివాతావరణము గోరిన మాంటాగూగారికి రిపన్లై వెంటనే బూనుట యవసరము. నూతన పరిస్థితులలో ప్రాతచరిత్రను మరచుట సౌఖ్యదాయకము. నిర్బంధావసర మీసమయమున గన్నట్లును. రాజకీయవిధానమున సంస్కరణముల నొసగ సమకట్టి నపుడు, ప్రజల్లెల్ల రట్టి యానందమును పొల్తును నటుల నిర్బంధముల దొలగింప ప్రభుత్వము వారు ప్రార్థితులు.

దేశరక్షక శాసనము
దేశరక్షక శాసనము దండనకొర కుద్దేశింపబడినదని యూహించి, లాండ్సుడౌను మొదలగు ప్రభువులు బెసెంటుగారి విడుదల గూర్చి ప్రభుత్వమును దూరిరి. వీరికి కార్మికేలు ప్రభువు ప్రభువుల సభలో నొసగిన ప్రత్యుత్తరము నేడందిన ఇండియాపత్రికలో గాననగును. తాము వంగ దేశమున యీ శాసనము నుపయోగించినపుడు, దండనకొరకై యుపయోగించ లేదనియు, యందుకొర కాశాసన ముద్దేశింపబడలేదనియు కార్మికేలు ప్రభువుగారు సువ్యక్తపరచి, లాండ్సుడౌను గారిని మందలించిరి. ఆంగ్లో హైద్రాబదుల పత్రిక లిందు కేమి చెప్పవో?

స్వీయదినము
రేపటి దినమున సంగ్రామమున దేహబాధలకు లోనైనవారల సహాయార్థమై, దేశమందంతటను నుత్సవములు జరుపబడును. వాటికి ప్రజల్లెల్లరు దోడ్పడుట ముఖ్యధర్మము. సామ్రాజ్య సేవ యొనర్చుచున్న నైనికుల బాధలు కొంతవరకైనను తగ్గుటకు శక్తివంచన లేక సాయముజేసి, ధన్యత గాంచ దేశీయుల గోరుచున్నారు.

సింహళములోని విక్టోరియా యంత్రశాలలలో జరిగిన విషయము:— యంత్రశాల మొదటి అంతస్తులో తేయాకు నిలువ చేయబడెను. ఆ అంతస్తులో చాలమంది కూలీలు ఆప్వదేప్పును పనిచేయుటకలదు. గత బుధవారమున మామూలుప్రకారము చాలమంది కూలీలు ఆ యంతస్తులో పనిచేయుచున్న సమయమున నేలకొరిది టీవచ్చులు పేర్చబడిన యొకదూలము పడిపోయెను. ఇట్లు కూలీలకు గాయములు తగిలెను. కడప కూలీలు అందఱును ఇటువంటి పారిపోయిరి. గాయములు తగిలిన వారిద్దఱును ఆస్పత్రియందు చుంబబడిరి.

ఆంధ్రమహాసభ స్థాయిసంఘము

మాంటాగూగారికి తంత్రీవార్త.
స్థాయిసంఘసభ్యులగు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు ఇండియా మంత్రి మాంటాగూగారికిటుల నేడు తంత్రీవార్త నంపిరి.
చెన్నపురిలో విజ్ఞాపులను సమర్పించవలసిన సంఘముల పట్టికలో ఆంధ్ర స్థాయిసంఘ ప్రతినిధుల పేరు కనబడదు. రాజకీయ సంస్కరణములను కోరుచు ఆంధ్రులు 6 వత్సరములనుండి మహాసభలను జరిపి తీర్మానములను చేయుచున్నారు. ఆంధ్రమహాసభ ఆంధ్రుల కందరికిని ప్రతినిధి సంఘముగనున్నది. బెజవాడలో ప్రత్యేకసభ జరిగినది. ఆ సభకు 1000 మంది సభ్యులు వచ్చిరి. ఆ సభలో ప్రతినిధులు మాంటాగూగారిని సందర్శింపవలెనని తీర్మానింపబడినది. భాషాధారము వైని రాష్ట్రసభజనము జరుగవలెనను సంస్కరణమును ఇతర ప్రతినిధి సంఘము లేవియును కోరలేదు. కాన చెన్నపురిలో ఆంధ్రమహాసభ ప్రతినిధులకు సందర్శన మొసగవలెను. లేకున్న ఆంధ్రదేశము నందలి 11 మండలముల వారికిని చాల నిస్పృహ కలుగగలదు. మరియు ఇటీవల నేర్పడిన అనామకసంఘములకు సందర్శన మొసగి ఆంధ్రప్రతినిధి సంఘమునకు సందర్శన మొసంగకుండిన ఆంధ్రులకు చాల మనస్తాపము కలుగుట నిశ్చయము.

మాంటాగూగారు ; సందేశములు.
డిశంబరు, 10-వ తేదీన రాజ ప్రతినిధి మాంటాగూగారు బీహారు నుండి మూడు సందేశముల గైకొనిరి. బీహారు ఒరిస్సాలయందలి మహమ్మదీయ సత్వముల కెట్టి నష్టములును గలుగకుండ గాపాడవలయునని ఎన్. చూడాగారు మహమ్మదీయ సంఘము తరపున మాట్లాడిరి. కాంగ్రెసు లీగులు కోరిన హోమురాలు సంస్కరణముల నొసగిన దేశమున మహమ్మదీయుల రాజకీయాధికారము నామమాత్రావశ్య మగును. అభివృద్ధికర సంస్కరణము లావశ్యకములేగాని అట్టిసంస్కరణములను మెల్ల మెల్లన నింపాదిగా న్యాయముగ జాగరూకతతో నీయవలెను. దొరతనమువారు హోమురాలరుల అభిప్రాయముల నంగీకరించిన మహమ్మదీయులకు నూటికి 50 వంతుల చొప్పున ప్రాతినిధ్య మొసగి వారి సత్వములను దొరతనమువారు కాపాడవలయును.

సచ్చిదానంద సింహాగారు బీహారు దేశీయసభాసంఘము తరపున మాట్లాడిరి. వారు కాంగ్రెసులీగు సంస్కరణముల నంగీకరించుచు బీహారునకు కార్యనిర్వాహక సభాసభిత గవర్నరుగారిని నియమింపగోరిరి.

ప్రధాన భూమిహేయ బ్రాహ్మణసభ తరపున హత్వామహారాజ బహద్దరు గారు చదివిరి. పూర్వకాలము నాటి రాజమటుంబముల సంక్షోభపుదు వారికి గూడ రాజకీయ నైనికోద్యోగముల నీయవలసినదనియు కాలవల త్రవ్వించి నీటి వసతుల పెంపొందింప వలసినదనియు వారుకోరిరి.

డిశంబరు 8-వ తేదీన రెండవపూట మాంటాగూగారు భక్తి పరాయణులు రాజప్రతినిధి మాంటాగూగారల కడ నొక ప్రాతినిధ్యము నంపిరి. మాంటాగూగారు తమారతివానదము ప్రసాద సింగుగారు సందేశమును జదివిరి. వారు ప్రస్తుతపు పరిపాలనా విధానమును ప్రశంసించిరి. గొప్ప మార్పు లవసరము లేదు. వారు బీహారుల అల్లురులలో పాల్గొనిన హిందువుల గర్హించిరి. పరిపాలనమందు ప్రజల కెక్కువభాగ్యత నీయవలయుననియు, విద్యావ్యాపన కనుకూలముల గన్నింపవలయుననియు, జిల్లా బోర్డుల కనధికారసభ్యులు నియోగింపవలసినదనియు, పూర్వ కాలపుగ్రామపంచాయతుల నెలకొల్పవలసినదియు వారుకోరిరి.

బొంబాయి జాతీయసంఘమువారి యాజమన్యముక్రింద నిన్నుటిదినమున నొక గొప్ప బహిరంగసభ జరిగెను ప్రవాసశిక్ష నసభవించుచుండిన రాజకీయబంధితులకు స్వేచ్ఛ మొసగవలసిన దనియు, దోషాలని నిర్ధారణయైన బంధితులను కరుణించి నింధముక్తుల మొనర్చవలసిన దనియు శ్రీచక్రకర్తికి సిఫారసు చేయవలసిన దని మాంటాగూగారిని ప్రార్థించుచు తీర్మాన మొనర్చబడెను. తీర్మానమున తంత్రీమూలమున కార్యదర్శికి తెలియజేయ సభాధ్యక్షున కధికార మీయబడెను.

విరోధామహాసంగ్రామము

(రైతుకు వినోదము)

ఇంగ్లండు

మాన్యును హాపునుసిధి.

లండను, డిసెంబరు 10:— లాన్డమేయరుగా కీనిధిని క్రొత్తగ నెలకొల్పిరి. నిధికిచేరినచందాలు తంత్రీవాదముల మున తెలియజేయుచును. క్రీడక్రవర్తి చెయ్యిపాస్టు చందా నొసగిరి.

హెండవ పటాలపు చరిత్ర.

లండను, డిసెంబరు 9:— లెఫ్టి నెంటు కన్నులు జె. డబ్లియూ మియరు పెదరు, సర్ ఎఫ్. ఇ. స్పిత్తు గారలచే వ్రాయ బడిన పరాసుదేశమునందలి హెండవ పటాలచరిత్రమును జాను ముక్రేగారు లండనులో ప్రకటించుచున్నారు. 1914 వ సంవత్సరములో భారతపటాలములు ప్రాన్స్ లో విడియట మహా ప్రశంసనీయమని కక్షను ప్రభువుగారు ఉపోద్ఘాతమున వ్రాసిరి. ఇది హిందూదేశ ప్రైవేట్ చరిత్రముననే గాక మానవజాతి చరిత్ర మంతట ప్రశంసనీయమగు విషయము. ఈ దశములు మంచి ఆవసరమయ్యును నేతెంచి మిత్రమండలి వారి ప్రయత్నమునే గాక నాగరికత సంతతిని గాపాడగలిగినది.

మాది కనివాండ్ర సమావేశము.

లండను, డిసెంబరు 10:— మాది యంత్రశాలలందు పని చేయువారందఱును మాంచెస్టరులో కార్మిక మంత్రులచేతన పై సొక పెద్దసభచేసి కూలి సమస్య నాలోచించిరి. డిసెంబరు 15-వ తేదీతో సంతకురు వారమునుండి నూటికి 15-వ వంతు జీతము ఆద్యార్థము నీయబడ వలయును. ఆపట్టి నుండి రాబోవు జూను 10-వ తేదీవర కట్టిహార్పులు నవసరము లేదు అని తీర్మానించిరి.

లాండ్సువోను ప్రభువుగారి లేఖ;

విల్సనుగారి సందేశము.

లండను, డిసెంబరు 9:— ఒకానొక సందర్భమున రైతు రుగారి విలేఖకును లాండ్సువోను ప్రభువుగారి లేఖయందును, విల్సనుగారి సందేశమున గల సమానాశ్రయములను గూర్చి రాబర్టు నెలిలు ప్రభువుగారిని ప్రశ్నించెను. అతడిట్లు చెప్పెను. “లాండ్సువోను ప్రభువుగారు కొంతవరకు విల్సనుగారి సందేశముతో నేతిగించు చున్నట్లుట నమ్ముటకు వీలున్నదని కొంతమంది పలుకుదురు. ఉంచే ఉండవచ్చును. కాని విల్సను గాని సందేశ మంటిటను ఆపాదపక్షము విజయ మొందకలే నను కట్టుదలమ్రాతేమే గాక తప్పక విజయమందెదమను నిశ్చిత ము బహిష్కరమగుచున్నది. అందు అర్థంతో ఈ తానెవా మున్నది. నాయకత్వసామర్థ్యమున్నది. అని లాండ్సువోను ప్రభువుగారి ఉత్తరమునవ్యుక్తములు. దేశనిశ్చితమును తగ్గించుటకును వైఖరిని మార్చుటకు ఈ ఉత్తర ముద్దేరింపబడినట్లున్నదని కొందఱు తలచుచున్నారు. కాని అది పొరపాటని నా అభిప్రాయము. దొరతనమువారు యుద్ధమును విజయవంతముగ నంత మొందింప వలెనని మనుషటికంటె నెక్కుడు చిత్తగలిగి యున్నారను సంగతి నేనెఱుగుదును. లాన్సువోనుగారి సహితముగ ప్రజలందఱి నిశ్చితమునే గలిగియున్నారని నా నమ్మకము.

ప్రాన్సు

శత్రువుల వైమానికదళములు.

ముట్టకుల సెనార్పుట.

లండను, డిసెంబరు 10:— ఆంగ్లేయు లిట్లు ప్రకటించిరి. — గత ఆదివారమున వైయింగ్లూరు పట్టణభాగమున కానలేదదళములకు యుద్ధము జరిగెను. శనివారమురాత్రి లెక్క దక్షిణభాగమున వైరులు ముట్టడింప వారిని తరిమివేసి కొందఱును బంధించితిమి. మెస్సీన్సురంగమున వైరిశత్రువులు విశేష మగు తీవ్రతను గనబరచెను. శనివారమునాడు మావిమానములు వైరివైమానికసములపై బొంబులను వేసినవి. రెండు విమానములు గానవచ్చుటలేదు.

పరాసువారి ప్రకటన మన్నాడు— బెజానువాన్సు సమీపమున శత్రువుల ముమ్మడింప ప్రయత్నింప అనేక సప్తములతో వారిని తరిమివేసితిమి.

శత్రువు యుద్ధములు.

లండను, డిసెంబరు 10:— పరాసువారి రిట్లు ప్రకటించిరి:— మ్యూజానది వడిగట్టునను మెయిబాన్సు డిస్ట్రెక్టులో నును ఫిరంగిదళ యుద్ధములు జరిగినవి.

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను, డిసెంబరు 10:— మ్యూజానది వడిగట్టునను, లిమోంబ్రెట్టిను ప్రదేశమునను, ఆల్ఫేసులోనను అప్పుడప్పుడు శత్రువు దళయుద్ధ మతితీరముగ నుండెను.

లండను, డిసెంబరు 10:— లాబెస్సీ కాగ్నే యమునను క్లెంజెల్లెవీరునకు తూర్పునకు శత్రువాడులను తరిమివేచినట్లుల మార్గము హేగు గారు నేటిమధ్యాహ్నము ప్రకటించిరి.

జర్మనీయుల నష్టములు

లండను, డిసెంబరు 10:— నవంబరు 19 వ తేదీ నుండి జర్మనీయులు లక్షమందిని నష్ట మొంది యుండవలయునని ఆంగ్ల రంగము నందలి సైనికోశ్చతోద్యోగి యొకరు మదింపు చేసిరి.

జర్మనీయులు విమాన బలగము.

లండను, డిసెంబరు 10:— పరాసువారి ప్రధానస్థాన మునుండి రైటరు విలేఖకు డిట్లు తెలియజేయు చున్నాడు. — జర్మనీయుల విమానదళములకు సంబంధించిన కొన్ని యంత్రములు నికరమగునవి తెలియవచ్చెను. జర్మనీవద్ద 273 విమానపటాలము లున్నవి. వీటియన్నిటియందును 2500 యంత్రములుకలవు 80 పటాలములు వేగు కార్యములక్రిందను, 23 పటాలములు బొంబులు వేయుటకును, 40 పటాలములు వైరులను తరుమునిమిత్తమును, 30 పటాలములు సమరమును జరుపుటకుగాను — ఈ ప్రకారము వారిదళములు విభాగింపబడియున్నవి. జర్మనీయుల విమాన దళము లతితీవ్రముగ వృద్ధి బొందుచుండెనట్లు తెలియవచ్చెను.

రష్యా

సెనినిష్టుల ఉద్దేశ్యము.

లాహోరు, డిసెంబరు 10:— “పైము” పత్రికయొక్క వెల్ట్రోగ్రాడువిలేఖకు డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. శాసనసభలో కెడెట్టులసంఖ్య అధికముగనున్న నా సభ కధికారము లీయబడవని బ్రాట్స్కిగారు తెలియబరచిరి.

మాన్సుమాలిష్టులు కోటను బట్టుకొనుట.

లండను, డిసెంబరు 9:— ఇదివరలో శాసన నిరాకర్షా సభ నెన్నుకొను కమిషనువారు నివసించుచుండెడి వెల్ట్రో గ్రాడు నగరమునందలి మేలిపేటను సాయుధ మాన్సుమాలిష్టు భటులు పట్టుకొనిరి.

బురుజుముల రద్దుచేయుట.

లండను డిసెంబరు 8:— విదేశముల యొద్ద రష్యావారు వైకొనిన రుణములు రద్దుచేయబడినట్లును, యంతటనుండి వడ్డీ నిమృసది లేదనియు 6 వ తేదీ ప్రకటింపబడెనని వెల్ట్రోగ్రాడు విలేఖకుడు డెయిలి టెలిగ్రాఫ్ పత్రికకు తెలియబరచెను.

స్వామిస్థానముల నెత్తివేయుట.

స్వామిస్థానముల నెత్తివేసి, వాటికి మారుగ విప్లవపక్ష మువారి స్వామిస్థానములు నెలకొల్పబడెనని వేరొక పత్రిక మున వివరింపబడెను.

రుష్యా రాష్ట్రమున నూతనపద్ధతులు.

లండను, డిసెంబరు 10:— రుష్యావారి వాయువాద్ర యిట్లు వివరించుచున్నది. — భూములు, పశువులు, మందిరములు, జాతీయమగు ఆస్తిగాని వ్యక్తుల ఆస్తిగాదని బొల్షీ విక్కులు ప్రకటించిరి. వెతుకటి భూస్వాముల మందిరములు, హతశాలలు, వైద్యశాలలు, నాటకశాలలు మున్నగు ప్రజోపయోక్తమగు కార్యముల క్రింద వినియోగ మొనర్పబడును. ఈ గృహములను దోచుకొనుట, భ్యంస మొనర్పట, మున్నగు కార్యములు జరుగకుండ స్థానికమగు ల్యాండు కమిటీలు సంగ్రహింపవలయును.

బొల్షీవిక్కుల ప్రకటనము.

ప్రతిపక్ష యత్నములు వృద్ధిపొందు చుండుట.

లండను, డిసెంబరు 10:— బొల్షీవిక్కు శరీరాలనా ప్రకటన మొకదానిని రుష్యావారి వాయువాద్ర యొందు పొందుపరచుచున్నది. కెడెట్టులు ప్రతివిప్లవమున భయమును వ్యర్థముగ వ్యయపరచిరినై ప్రకటనము నిందించుచు, వివిధ తెగలవారికి వైరముల పెట్టుచున్నది:— కాబట్టి, కాల్మి లావ్ సేనాను లిరువురును చేరి డానుప్రదేశమున యుద్ధమును ప్రకటించి యుద్ధరంగమునకు రొట్టెలు చేరకుండ చేసిననై ప్రకటన మనంతరమున వివరించెను. కాబట్టి సేనాని సైనికుల బోగుచేయుచు, మాస్కో మున్నగు పుష్కల ప్రదేశమును బెడరించుచుండెను. ఊరలు పర్వతములయందు డూటాఫ్ సేనాని ఊరనుబల్గలోని సైనిక విప్లవసంఘమును అరెస్టుచేసెను. వైబీయూ.ఎం.డి యుద్ధరంగమునకు రొట్టెలు చేరకుండ జేయు దమని యీ సేనాని యత్నించుచుండెను. కాక నుల లో రెండుస్థలముల నెదిరించుచు కాల్మి లాఫ్ సేనాని డాను ప్రదేశమునకు సైనికుల నాకర్షించుచుండెను. ఈ తనివలన బొల్షీ విక్కు సేనల నాయాప్రదేశముల కనుభుట కిబ్బందిగనున్నది. కనుక విప్లవపక్షము వారపొయడజేయందున్నారు. ప్రతివిప్లవ పక్షపు సేన లున్న స్థలములన్నిటిని ముట్టడింప వలసినది. రాయబారముల జరుపగూడదు. ప్రతిపక్షము వారికి సహాయ మొనర్చు ప్రజలును ఇనుపదారి యుక్త్యగులను తీవ్రముగ దండింప బడుదురని ప్రకటింపబడెను.

రష్యావారి సంధిసూచనములు.

వెల్ట్రోగ్రాడు, డిసెంబరు 10:— బ్రెస్టులిబావిస్కున జరిగిన 12 దినముల తాత్కాలికపు శాంతిసమాధానము ననుసరించి విమానములు శత్రుదేశములపై కెగయగూడదనియు, డిసెంబరు 15 వ తేదీలోపున ఉత్తరువైనగాని సుమారుక డివి జను పరిమాణముగల సేననుకదల్చగూడదనియు మాన్సుమాలిష్టులు ప్రకటించిరి. మాన్సుమాలిష్టులు 6 మాసముల శాంతిని సూచించి రని ప్రవాదపత్రిక వ్రాయుచున్నది. గత శనివారమునాడు వేలకొలది నావికులు వింటరు భవనమున నొచ్చుకొని బ్రాక్ష సారాయి యొందు స్థానముల ప్రవేశించి, యిష్టానుసార మచటి సరకును దీసికొనిపోయి, వీధుల యందు విక్రయించుకొనిరి. పడద్రాగుట వలన స్పృహదీర్ఘక నావికు లెంధర్ మంచులో బడియున్నారు. కమిషనరీలుగెడ్డుగాడ్డ సైనికులబంపిరి. కెడెట్లు సేనానినవొగ్రాడునుండిని డానుప్రదేశముననుండి తంత్రీ వాద్రులు వచ్చెనని డెన్ను అను వార్తా పత్రిక ప్రకటించెను. తక్కిన డానుమండలములన్నియు ఉక్రేనియ పొగ్గమెంటు, కార్మిక సైనిక ప్రతినిధివర్గ సంఘముల యధీనమున నుండెను. తన యసంతృప్తిని సంగ్రామము ద్వారా వెలువరింప కాట్టెను సేనాని సన్నద్ధమగుచుండెనని విశ్వసించుచున్నారు. ఈతని తొలగగొట్ట దొరతనమువారు బలమగు యత్నముల నొనర్చుచుండిరి. తాత్కాలికపు సంధిరాయబారమును జరుప వెడలిన ప్రతినిధులకు పైనిక కాల్మిక ప్రతినిధి వర్గ వెల్ట్రోగ్రాడు సంఘమువారు స్వాగతము నొసగిననియు, ఈ ప్రతినిధులు రిపోర్టును సమర్పించిననియును, బొల్షీ విక్కు వార్తాస్థానమువారు ప్రకటించినది 8 వ తేదీని వెల్ట్రోగ్రాడు నుండి తంత్రీవార్తవచ్చెను. రిపోర్టువై చచ్చయపుడు జరుగలేదు. అన్నివిషయములయందును జర్మనీయుల వాదమే నెగ్గనిచ్చి రని కొన్నిపత్రికలు బొల్షీ విక్కు పక్షమువారిని నిందించుచున్నవి. వీటికి సైనిక కార్మిక ప్రతినిధి వర్గము వా పత్రికలు ప్రత్యుత్తరమిచ్చినవి. రుష్యా వారి కి గాల్మి మిత్రమండలికి గాని ప్రతిబాధకముగ నుండు తీరున దొరతనము వారు తాత్కాలికపు సంధిచేసికొని యుండ లేదనికై పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. వింటరు భవనమందలి బ్రాక్ష సారాయి కొట్టు దోచుకొనుబడెను గాన సారాయి నిలువస్థానములన్నిటిని దగ్ధ మొనరింప దొరతనమువారు కట్టుదిట్టముల నొనర్చిరి.

ఇటలీ

ఇటలీ; ఆస్ట్రియా

అంస్టర్డుము, డిసెంబరు 10:— హంగేరీయును డెలిగేషనులో ఆంగ్లానీగారిట్లు చెప్పిరి. ఆస్ట్రియాలో జెనును విడువ గూడదు. వాలోనాను ఇటలీయునుల చేతులలో విడుచుట గొప్పతప్పదము. ఆస్ట్రియాదేశ మిప్పుడనేక ప్రదేశముల నాక్రమించినది.

ఇటలిరంగమున మిత్రమిండలిసేనలు.

లండను, డిసెంబరు 9:—నిన్నటిదినమున ఇటలి రంగముననుండి విలేఖనుడు రైటరువారా స్థానమున కిట్లు తెలియబరచెను:—ఆంగ్లపరామ దళములు ప్రథమసంక్రమణు నియమిత స్థానముల నాక్రమించుకొనినవి. మాంటెల్టో పర్వతము ఆంగ్లముల రక్షణమున నున్నది. ఈపర్వతములు 10 మైళ్ళ వరకు వ్యాపించి, స్వేచ్ఛడి వంకర తిరుగు స్థానముననున్నవి. స్వేచ్ఛలోయాయందు 30 మైళ్ళ ప్రదేశ మీ పర్వతస్థానమునకు గుట్టయై యుండుటచే గాక, యీ పర్వతప్రదేశమున నుండి రెండుమాగ్గులను రక్షింపవచ్చును. ఈప్రదేశమును మట్టి డింపవలయున్న శత్రువుల కీమాగ్గులు తక్కువేదోహలు లేవు. గ్రహాపర్వత తూర్పు పార్వతములనుండి దిగు ఆస్ట్రో జర్మనుసేనల కీ గుట్టల బలమగు తుది ఆనరోధములు.

ఆంగ్లేయుల స్థానములపై ఫిరంగుల గాల్పుట.

ఆంగ్లపరామదళము లాక్రమించుకొనిన స్థానములపై వైరులు విరామము లేకుండ ఫిరంగులు గాల్పుచుండిరి. మాంటెల్టో గుట్టలయందు ఆంగ్లేయుల శిబిరములున్నవి. ఈస్థానముపై ఫిరంగుల తీవ్రముగ గాల్పుబడుచున్నవి. ఇట్లు ఫిరంగులను గాల్పునందువలన వైరులకెట్టి ప్రయోజనముండనేరదని వైవిలేఖకుడు నేడు తెలియజేసెను.

పరామవారిస్థానము, తత్పాముఖ్యము.

డ్యూమెను సేనాని క్రింద నుండు పరామ వైవిటలను, ఆస్ట్రోయా వైవిట లాండోయలపై ప్రథమమున ఫిరంగుల గాల్పుకొనిరి. పరామవారిస్థానము బహిరంగమై యున్నది. మిగుల ప్రమాదకరమగు స్థానములు. గనుక ఈ ప్రదేశమును బలముగ సంరక్షించుట కర్తవ్యము. ప్రాన్సువంతువలె యిచట గూడ రక్షణ సన్నాహములు మిగుల వివిధ జరుగుచున్న పరామవారి ప్రధాన స్థానములయందలి రైటరు విలేఖకుడు తెలియజేయుచున్నాడు.

నూతన అవస్కందనము.

ఇటలివారి ఎదిరింపు సామర్థ్యము.

లండను, డిసెంబరు 9:—నూతన యవస్కందనమునందలి తీవ్రత యిదివరలో నెన్నడును జూచియుండదు. ప్రథమ దినమున వైరు ధృవపక్షమున 5 డివిజనుల సేనను బలియిచ్చి యుండవలయును. ఇటలివారి ఎదిరింపు సామర్థ్యము ప్రశంసనీయము. మంచు గురుడుటలేదు. శీతలముగనుండనే గాని వాతావరణము స్వచ్ఛమైయున్నది.

ఆస్ట్రోయావారి దురవస్థ

లండను, డిసెంబరు 10:—గతదినమున ఇటలిప్రధానస్థానముల నుండి రైటరు విలేఖకు డిట్లు తంత్రివార్త సంపెను:—ఇటలి వారి ఎదిరింపు బలమును జూచి యాత్రపరుడై కార్లు చక్రవర్తి మరల ట్రెంటినో రంగమునకు విచ్చేసెను. యుద్ధము తాత్కాలికముగ నాగిపోయి యున్నది. ఈ విరామము ఆస్ట్రోయావారికి ప్రాణసంకటమై యున్నది. శీతకాలమున వెద్దిను ఏషియాగో రంగమున నుంచి దానిని బోషింప ఆస్ట్రోయావారి సమర్థులై యున్నారు. కనుక శీతకాలపు విక్రాంతిస్థానముల కాస్ట్రోయా వారు వెడల వలయును. లేకపోయిన యెడల యుద్ధమున విజయమే అపజయమే నిశ్చయ పరచుటకు విశ్వ ప్రయత్నముల నొనర్పవలయును.

టర్కీ

మెసపొటామియా యుద్ధము

ధిల్లీ, డిసెంబరు 10:—మెసపొటామియా సర్వసేనాని ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—4 వ తేదీని సాయంత్రము కనుమను స్వాధీనము గావించుకొనిన పిమ్మట తురమ్ములు కారాటోపే వరకును వెంబడింపబడిరి. ఈ ప్రదేశము డెలియవ్వానకు త్రవరమున 25 మైళ్ళ దూరమునందున్నది. డిసెంబరు 5 వ తేదీని శత్రువు లిచటినుండి మరలతరుచుబడిరి. వివిధకష్టములకు సహించి వాని తలగడచుటకు మాపైనికులు రుద్రములును చాల ఓర్వినగనబడిరి. పల్లపుప్రదేశములుగడ్డలు, గాయలుగల దేశమును చాలవరకు దాటవలసినవైనను. డిసెంబరు 7 వ తేదీ ఉదయము మావిమానములు టెజుకుర్కాట్టివొడననేకబాంబులనువేసినవి. డిసెంబరు 5వ తేదీని తురమ్ములు కిష్తీరాక్షసిబాగ్గు గనికి నిర్ముముట్టించినట్లు గన్పించుచున్నది. డిసెంబరు 8-వ తేదీ మొదలు 5-వ తేదీ సరికి 227 గురు వైదీలను బట్టుకొంటిమి. అందు 156 వ దళపు సైన్యాధిపతియు తక్కిన ఉద్యోగియు లాగ్గురును గలరు. రెండు యుద్ధఫిరంగులను ఒక మరఫిరంగిని గూడ బట్టుకొంటిమి.

అమెరికా

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల నాకాదళము.

వాషింగ్టను, డిసెంబరు 10:—వార్షికపు నివేదనమున నాకాదళమంత్రి డేనియల్ గూగు ముందుసంవత్సరపు వ్యయము నకు నూరుకోట్ల డాలర్లకు మదింపువేసిరి. జనవరి నెల 1-వ తేదీ నుండి నాకాదళములయందు దీక్రింది యభివృద్ధిగాన నగు నని డేనియల్ గూగు తెలియజేసిరి.—నాకాదళోద్యోగుల సంఖ్య 19500 నుండి 322000 కు పెచ్చినది. కొన్నివందలు మాత్రమే యుండిన రిజర్వుదళోద్యోగుల సంఖ్య 48000 అయ్యెను. మాసపు వ్యయము. 8000000 డాలర్లనుండి 60000000 డాలర్లకు పెరిగినది. కమిషనులో నుండిన యెడలసంఖ్య మూడువందలనుండి వెయింటికి పెచ్చినది. అమెరికావారి కాపుదారి స్థలములకు త్రవవులై నవి. 1918 సం॥ నుండియు వీటియందు యుద్ధకార్యములు ప్రారంభమగును.

అంతర్జాతీయ నాకాదళము.

యుద్ధానంతరమున అంతర్జాతీయ నాకాదళమున నేర్పరచిన యుక్తముగ నుండు నని డేనియల్ గూగు నూచించుచున్నాడు. ఏదేళపు టాన్సుత్యమును ననుసరించి యాదేశము కొన్ని నాకల నీదళమున కొనగుతుండును. ఇట్టిదళ మేర్పడినచో విశేష వ్యయప్రయాసములతో నూడుకొనిన ప్రత్యేకపు నాకాదళముల నవసరమగును.

ఇరువది వేలమంది దురవస్థ.

న్యూయార్కు, డిసెంబరు 9:—ఇరువదివేలమంది గృహములలోక యల్లాడుచుండి రనియు, 60 అక్షుల పౌనుల నష్టము సంభవించె ననియు హాలిఫాక్సు నుండి తంత్రివార్త వచ్చెను. పిల్ల లనేకులు మరణించిరి. పాతకాలలు కొన్ని మచ్చులేకుండ ధ్వంసమైనవి. నాకలు దీక్షినినందువలన 40 యడుగుల యెత్తున కరటము లుప్పొంగి రైలురోడ్డును తుడిచివేసి 400 బండ్లను కొన్ని యంత్రములను ధ్వంస మొనర్చెను.

లండను, డిసెంబరు 9:—గయోక్విలునుండి ఇట్లు తంతి వచ్చుచున్నది.—ఈవ్యయేదరు జర్మనీతో సంబంధములను త్యజించెనని అధికారులు ప్రకటించిరి.

హాలిఫాక్సు ఉపద్రవము.

నష్ట పరిమితి

లండను డిసెంబరు 10:—హాలిఫాక్సు ఉపద్రవమున సంభవించిన నష్టమునుగూర్చి అధికారికృత మగు ప్రకటనము కెనడానుండి వెలువడినది రెండువేలమంది చనిపోయిరి. మూడువేలమంది గాయపడిరి. నిలువ నీడలేక ఇరువదివేలమంది యిడుచు లందుచున్నారు. నుమారు 50 అక్షుల విలువ గల యాస్త్రీ ధ్వంసమైనది. తక్షణమే వివిధ వీరలకు సహాయము చేయుట యవశ్యకమై యున్నది.

అమెరికావారి డిప్లోమెయరు నాక మునుగుట.

వాషింగ్టను, డిసెంబరు 10:—గత గురువారమున యుద్ధప్రదేశమున జేజుజోన్సుఅను అమెరికావారి యుద్ధ నాక ముంపబడినది. నానికులు 43 రుకు, నాకాధికారియును గాపాడబడిరి.

వశ్యమమున జర్మను అవస్కందనము.

వాషింగ్టను, డిసెంబరు 10:—యుద్ధ కార్యదర్శిగారు తమ వారవిమర్శనయందు డిట్లు చెప్పిరి. వశ్యమరంగమునంతట జర్మనులవస్కందనము వారంభించినట్లున్నది. కావున అమెరికావారి సహాయ మత్యక్తపరము. వెంటనే వారు తొందర పడవలయును. జర్మను వీలయి నన్ని తుపాకులను, మందుగుండు సామగ్రిని పైనికులను వశ్యమరంగమునకు కొనితెచ్చినది. యుద్ధారంభము నుండి ఇంత సేన నెప్పుడును జర్మనీ వశ్యమరంగమునకు తీసికొని రాలేదు. ఇచట జర్మను, ఆస్ట్రోయను దళముల నిరోధించుటకు మిత్రమండలి వారి దళములన్నియు నిచట సమకూడవలెను.

లండను, డిసెంబరు 9:—ఇటాలియను లిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు. ఆసియాగో పీఠభూమిని ఫిరంగిదళములు విశేషముగ శత్రుసైన్యములనుండి గుండ్లు వేసినవి. ట్రెంటాపయే వీలకు మధ్య పరామవారి కావలిదండు కై దీల గొనివచ్చిరి. శత్రుదళములనుండి మరఫిరంగులు గాల్పుచు మా విమానము ఆసియాగో పీఠభూమి నుండు శత్రురాధారిమార్గముల మట్టి డించినవి. మా విమానములు శత్రు శిబిరములపై నాలుగు టన్నుల బాంబులను వేసినవి.

పోర్చుగలు

పోర్చుగలు తిరుగుబాటు.

లిస్బను, డిసెంబరు 9:—విప్లవకరులు ఏడవ ఎడ్వర్డు పార్కులో కంఠకముల నేర్పరచుకొని దొరతనపు దళముల ప్రబలస్థములతో తరిమివైచిరి. అంత మంత్రులందఱు తొక్కి యుండు “వాస్కోదగామా” నగరముమీద గుండ్లను వేసెను. గుండ్లవేయుట నాపకున్న నవటిదళములును ప్రతిక్రియగావించునని సీనరుపాటునుగారు వాయవ్యవార్త సంపగా నానాక తుపాకుల గాల్పుట నాపివేసెను.

మరల శాంతిని నెలకొల్పుట.

మేడిడు, డిసెంబరు 10:—స్పెయిను మంత్రి లిస్బను గారు జేతమున మరల శాంతి నెలకొల్పబడెనని తంఱినిచ్చెను. విప్లవకరులు మిత్రమండలి వారితో నేకీభవించి కృతజ్ఞతను జూపవలెనని తమ నిశ్చితమును దృఢముగ వ్యక్తీకరించిరి. సీనరు మాగ్నాడోగారందాక నామమాత్రము ప్రజాప్రభుత్వవ్యవస్థకు గుండును. విప్లవకారుల మంత్రివర్గము నెలకొల్పబడిన పిమ్మట వారిస్థానమున సీనరు వైమెంటాడో కెసరోగారు నియమింపబడుదురు.

దొరతనమువారు రాజీనామా నొసగుట.

లిస్బను, డిసెంబరు 9:—దొరతనమువారి దళములును, భూస్వామీదొరతనమువారి దళములును మాడుదినములు ఘోరముగ పోరునలిపిన పిమ్మట విరోధముల బాపివేయుటకు దొరతనము రాజీనామాలు మొసగిరి. లిస్బను వైవికాధికారుల హస్తగతమైయున్నది. పార్లమెంటువా రేకీభావము గలిగియుండలేదు. కొన్నిపదాతి దళములును, ఒక ఆర్మికదళమును, ఫిరంగి దళములతో కొంతభాగమును విప్లవకారులకు సహాయ మొనరించుచున్నారు. రోసియే రెయిల్వేస్టేషనునకు విప్లవకారులు కొంత నష్టమును గలిగించిరి. ట్రాముబండ్లు భూత్తిగ నిలిచిపోయినవి. “వాస్కోదగామా” యుద్ధనాకయు, “గుర్యాడియానా” యుద్ధపు పడవయు నగరమున మీద తుపాకుల గాల్పినవి.

విప్లవ ప్రాద్యమ సంఘము.

లిస్బను, డిసెంబరు 10:—పోర్చుగలు జేతమున విప్లవోద్యమసంఘ మొకటి ఏర్పడెను. ఎస్. పేయును, మాంచేడో సాంటోనుగారు, కెప్తాను వెలిసియానో కోమాగారు ఆసంఘసభ్యులుగ నుండిరి. ఎస్.రాడ్రీగ్సు చెట్టెనుకోరుగారు ప్రధానిగను ఇంటెరిమ ప్రెసిడెంటుగను ఉండురు.

పోర్చుగలులో విప్లవము

మేడిడు, డిసెంబరు 10:—పాలకవర్గము రాజీనామా మొసగననియు, విప్లవోద్యమము విజయము నొందెననియు అపోల్టోనుండి తంత్రివార్త వచ్చెను. ఆల్ఫాస్సె కాస్టుగారు తాత్కాలికపు మంత్రివర్గము నేర్పరచిరి. లిస్బను, అపోల్టోలు శాంతముగ నున్నవి. జర్మనీవారు సంధియత్నముల మరల నొనర్చుచుండిరి శాంతి వారులలో వదంతులు కలవు; గాని యీ వదంతులు విశ్వసీంపవలకు లేదు. బుధవారమునాడు ఋణపు చర్యయందు రాజ్యాంగ సభయందు దీవదంతులు తర్కింప బడవచ్చును. బుఖారెట్టులో హంగరి ప్రతినిధివర్గమున జర్మినుగారి యుపన్యాసమును బట్టి నూతనమగు పెద్ద అవస్కందనమున ఆస్ట్రోయావారు పాల్గొందురని విదితమగుచున్నది.

2000 మరణించుట.

లండను, డిసెంబరు 10:—మాంట్రీలునుండి ఇట్లు తంతి వచ్చుచున్నది:—ఇంతవరకు తెలిసిన సమాచారమునబట్టి హాలిఫాక్సులో మరణించినవారిసంఖ్య 2000 వరకు లెక్కింపబడెను. డెబ్బలు తగిలినవారిసంఖ్య 5000. మరణించినవారిని కూలినఇండ్లు మొదలగువాటికిందనుండి తీసి దొంతులుగ చేర్చుచున్నారు. అర్హు వారుగద్ద ఉపన్యాసము నొసగుచుండిన సర్ రాబర్టుబోర్డనుగారు అచటికి పోయి ఆపన్ని వారకప్రయత్నముల చేయుటలో సహాయ మొనరించిరి.

లండను, డిసెంబరు 9:—మార్షలు పోగుగారు నేటి సాయంకాల మిట్లు ప్రకటించిరి. కేంబ్రాయికి దక్షిణమునను, స్కాక్విట్టడితీరమునను, లెన్సునకు దక్షిణమునను, పాశ్చ్యం డెయిలీ ముఖ్యభాగమునను నన్ను రాత్రి శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగుల గాల్పిరి.

Bombay

10th, Annual Meeting of Bombay
Board of Agriculture.

PUONA, December 10.
H. E Lord Willingdon to-day opened the 10th. annual meeting of the Board of Agriculture. In the opening speech he said that he had been struck by the magnitude and variety of agriculture problems in India. He was much struck by the progress made during the last decade but they still wanted men who could grow crops to perfection and knew how they could do it at the least cost. He wished to see such men emerging from the rank and file in ever increasing numbers. Referring to the breeding of the pedigree stock he said in levelling up the standard from the worst to the best, which the country now produced they had before them work which would produce direct and indirect results in every branch of Indian agriculture.

Sir Claude Hill in his speech covering the subjects of the agenda said just as agriculture department and remount officers had mutually benefitted by mutual help so he hoped Deccan Agriculture might benefit. India had sustained irreparable loss in the death of Professor Barnes shortly after his election for the post of imperial agricultural chemist. He thought it desirable that more frequent opportunity should be given to any scientific department to overhaul its work at short intervals and advocated more frequent sectional meeting. Meetings of agricultural chemists and agricultural botanists should be held next year to secure greater co-ordination. He hoped subject of veterinary education should be kept forward impinging as it did on recommendations of public services commission. Referring to sugar cane industry he said war had shown that India might become a self-contained and even exporting country. The Conference then proceeded to the agenda.

"Our Day" Cricket Match
Military Vs. Civil.

In "Our Day" cricket match military brought their innings to a close for 233 runs. Civil side fared badly against the bowling of Newman and Denneth and the wicket keeping of Liversay they were quickly disposed of for 44 runs. Going in again they secured 88 in their second innings. Military therefore won by 101 runs.

U. P. Legislative Council.

LUCKNOW, December 10.

At a meeting of United Provinces Legislative Council to-day Mr. Chintamani moved for leave to introduce the Oudh Court (amendment) Bill the object of which was to provide that not less than half the member of Judges of the Judicial Commissioner's court should be members of the Legal profession. The Government opposed the measure which on division was lost by 22 votes to 12. Mr. Chintamani next moved for leave to introduce the Oudh Civil Courts (amendment) Bill to provide that appointment of judicial Commissioners in Oudh should be reserved for Barristers. The motion was lost by 22 to 12. Among the resolutions moved by Mr. Chintamani was one urging the Government to adopt a vigorous policy to check the ravages of plague. Colonel Mactaggart said that the Government was doing everything possible. As a matter of fact - money set apart for fighting plague was lying idle, because people did not choose to avail themselves of it. If anybody proposed a practical scheme on behalf of the people the Government would be happy to consider it. Resolution was accepted. The adjourned "sine die."

Central Provinces

Legislative Council Meeting.

The Council began at 11 today. There were 139 questions to be answered of which about 45 related to the position and prospects of provincial education service and other educational matters. There were about 12 questions dealing with the recent situation created by the rigid enforcement of Risley circular. In reply to one of these questions the Government replied that there were signs that the general public had begun to realize the serious consequences of insubordination and risks it entailed.

In reply to one question an important statement was made that the Government has proposed to include in the new Municipal Bill a chapter permitting municipalities to introduce compulsory education within areas under their control.

In view of the larger constitutional changes impending it was expected that the introduction of Local Self-Government Bill at this stage will be opposed. The Government agreed to postpone reference to the Select Committee but leave to publish the Bill in the Gazette was given. The Village Sanitation Bill was also treated in a similar way. In view of the reply given to the Interpellation that the new Municipal Bill empower the introduction of compulsory education in municipal areas, the Hon'ble Mr. Thacker withdrew his resolution about the subject. On the Government agreeing to consider which notified areas were ripe for grant of municipal government, Mr. Thacker withdrew his second resolution also. The Council adjourned "sine die."

There is a Government House party to the Hon'ble members this evening.

[ASSOCIATED PRESS.]

(UN-CORRECTED.)

CALCUTTA, December 10.

Mr. Keny: Second Presidency Magistrate Calcutta yesterday disposed of the case in which T. Thornton, employed as Sergeant Steward at L. A. Martiniers was charged with theft of two electric fans, and three regulators property of the school. The accused fought in the Boer War and was twice wounded. He has also served in Mesopotamia in the present war and has a number of wounds and medals for saving life. The Magistrate convicted the accused and sentenced him to one day imprisonment and fine of Rs. 95.

యూజిల్లె వాగవ్యు స్రవమునందు 8-వ తేదీ యందు
ము 7 గంటలకు జరుగవలసిన బ్రాహ్మణేతర సభ వాయరు
పార్టీ వారి మూలమున సమయమునకు జరుగలేదు. గంధర్వశ్రీ
ము జరుగవలసిన 7వ తేదీ రాత్రియే గుసగుసలుపడదుమందు
కాని సభానిర్వాహకు లట్టి గుసగుసలలో సత్య ముండదని
యూరకుండిరి. కొన్ని ఆనందకృష్ణు తీర్మానముల చేసిన క.
సుబ్బారెడ్డిగారు (పులివెందుల సభలో విఖ్యాతిగన్నవారు)
ఒక్క పదిహేనుదినములలో స్వరాజ్యపక్ష సభకును, స్వరాజ్య
విపక్షసభకునధ్యక్షతవహించినఅల్పాన ఆతిథిమ గారును. ఇట్టి
వలమునగలుపనికవర భాస్తు పెట్టినవారును, స్వరాజ్యాలంబకులై
గంధిమచాజునందు సంతకము చేసినవారు నగుముద్దుకృష్ణయ్య
గారును, 150 లేక 200 మంది మహమ్మదీయ రిఫార్మిలను
తలించాలలను ప్రిసికొనిపోయి సభాసమావేశమున కొకగంట
ముందుగా సభలోనుభూసీవలయిరి యెను సర్కిలు పోలీసు
ఇన్స్పెక్టరు, పోలీసు డిప్టీ సూపరింటెండెంటు, పోలీసు
సూపరింటెండెంటు గార్లు గడచిద జరుగు
నని ముందే గ్రహించి అరుణోదయమునకే సభామందిరము
కడకు వచ్చిరి. సభకు తార్కరణ్యగమన్న దేవరాజులు నాయు
డుగారికి గడచిదల గంఖలి తెలియవచ్చిన తోడనే పోలీసు
వారికి రిఫార్మ్ చేసిరి. పోలీసునారును సభానిర్వాహకులను
డిప్టీ మేజిస్ట్రేటు గారిని పిలువబంపగా వారును వచ్చిరి
సభామందిరమునందు తలీ వాలాలు, మహమ్మదీయ రిఫార్మి
సుఖాసీబులై యున్నందున, సభానిర్వాహకులు సభాస్థలి
నికి రాజులక వీధిలో నుండిరి. సభలోనాయకుడుగా నుండిన
క. సుబ్బారెడ్డిగారు సభవారి సుద్దేశించి వాక్యము నడచుకొ
వలెనో మున్నగు విషయములను గూర్చి మాట్లాడుటకు ప్రయ
త్నించుచుండగా, డిప్టీ మేజిస్ట్రేటుగా రతనిని పిలిపించి వార
దలు సభ వదలి పోవలెనని మూజువాడీ ఉత్తరువు చేసిరి
తమకును పక్షము వారికిని ఆహ్వానము వచ్చినదని సుబ్బారెడ్డి
గారు చేతనున్న ఒకఆహ్వానమును చూపి ఈ ఆహ్వానము నను
సరించి తాము వచ్చితిమనిరి. వాస్తవముగా నై త్రిమూర్తు
కును ఆహ్వానములు పంపబడనే లేదు. ఎట్లో మాయోసాయ
ముచే ఆహ్వానముల నమోనాలు తెప్పించి వానిలై తమ పేర
లను వ్యాసించి వారు సభకు వచ్చియుండిరి. తమకు ఆహ్వా
నముండే తమ స్నేహితులను గూడ పిలుచుకొని రావలెన
యన్నది గమక తామును తమ స్నేహితులు వచ్చితిమనిరు
ఎనింపక్షమువారు ఒప్పుకొనినను ఒప్పుకొనకున్నను తామచ్చు
సభ జరిపెన చనిరును తమను సభనుండి తెదలిపొమ్మనిరు
కెవ్వరికి నధికారము లేదనియు సుబ్బారెడ్డిగారు చెప్పిరి. డి
మేజిస్ట్రేటుగారు దగ్గఱనే యున్న పోలీసుస్టేషనుకు బోం
క్రిమినల్ ప్రాసీజరుకోడు 144-వ సెక్షన్ నుక్రింద ఒక ఉత్తరు
ప్రాసి త్రిమూర్తులమీదను ఉత్తరువును బారీచేయించి స
నుండి లేవవలసిందిరి. సభా నిర్వాహకులు వేటకొకచో
పి. కేక వ పిల్లె గారి అధ్యక్షత క్రింద సభ జేసి
రాత్రి 9 గంటలకు సభ జరిపిరి. ఇంకొండు నుండి క్రొత్త
వచ్చిన వారిప్రరల చర్యలపట్ల విచారమును తెలిపిరి. సుత్రవ
నందు సభలో తీర్మానములు చేయబడినవి 8-వ తేదీ మర
సు మొయలులో వ్యాసుబడిన విషయము శుద్ధ అబద్ధము.
సాయంత్రము దొరసాని నాయుడు గారు, మున్నగువారితో
చరితము లూరగొంపు సమీపి. (ఒక సభ్యుడు.)

చెన్నైలో ఆగ్రహసభ:—చువజనసభా సమావేశము దిగువ విషయములగురించి తీర్మానించుటకు చువజనసభా (జనరల్ బాడీ) సమావేశము 16-12-17 వ తేదీ ఆదివారము నాడు సాయంకాలము 5-30 గం|| బ్రాడ్వే నెం 9 రు (పూర్వపు ఏక్సు ఎక్స్ప్రెజ్ జమీలు)నందు జరుగును.

వి. ప. య. మూ. లు.

I (1) ఆంధ్రులసభ్యుల మానవందా ఒకరూపాయిగా వృద్ధి పరచుట (2) నూతన సభ్యులకు మూడురూపాయలు ప్రతీ శతాబ్దము నిర్ణయించుట (3) అసభ్యులగు సభ్యులను దొలగించు సభికారము కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి కొంగుకుటను గూర్చి కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు చేసిన సెం 11-9-17 రు తీర్మానము నాలోచించుట. II సాంఘిక వాణిజ్యకాథలవారి పనిని పరిశీలించివాటిని తీసివేయుటను గూర్చి ఆలోచించుట. III. సభాభవనమున కొందలిసభ్యుల ప్రవర్తననుగూర్చి జి 30-11-17 వ్రాసిన యుత్తరములపై కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు చేసిన సెం $\frac{4}{1-12-17}$ రు తీర్మానము ప్రకారము వాటిలో నుదహరింపబడిన సభ్యుల ప్రత్యుత్తరములు వస్తే రాలన గూర్చి ఆలోచించుట. IV నూతనభవనమును గూర్చియును ఇప్పటికైనపు బొడుగు నిలవ వైకమునకై రామనాయక్ కంపెనీవారు పంపిన బహురూపుత్తరమును గూర్చియును ఆలోచించుట. V. వై సమావేశకాలములోపల సభానిబంధనల ననుసరించి రాగల యితరవిధముల నాలోచించుట.

“అనుదే క్రిక్కుట్టు” అటలా వైనిలలు 288 రన్నలు
 చేసిరి. సివిలవారు 88 రన్నలను మాత్రమే చేయ గలిగిరి.
 అందుచే మిలిటరీవారు విజయముగ నెన్నబడిరి.

1202 వ సాంవత్సరి కోత్సనము:—నేటి దినమున పాఠశీకులు హిందూ దేశమునకు 'వచ్చిన 1202 వ సాంవత్సరి కోత్సన దినము. ఈ యుత్సవము జానామార్గద్దు నిరుధు మహా వైభవముతో జరుపబడెను. ఈ సంవత్సరము రెయిల్వే ఇబ్బిం దుల వలన జానామార్గ బొంబాయి వారిని విలువలేదు. అయినను బొంబాయి పార్శీలు బొంబాయిలోనే నెద్ద యుత్సవ మును గావించుదురు.

యావద్భారత మహ్మదీయ సంఘము:—సహాయకార్య
దర్శి మహ్మదు యానూపుగా రిట్లు తంతి నంపుచున్నాడు.
రాబోవు యావద్భారత మహ్మదీయ సభ డిశంబరు 30, 31-వ
తేదీలను జరుగును. సభ జయప్రథముగ జరుగుటకు ఆహ్వాన
సంఘమునారు చేత నై సంతకరకు శ్రమపడి పనిచేయుచున్నా
రు. వికాలమగు కాల నిర్మింపబడుచున్నది. ప్రాద్దేశీయ రీతిని
భోజనముచేసి భారతీయుల మాదిరి నివసించువారివద్దనుండి
సభనాశ్రమియు చార్జీ చేయరు. సభికు లనేకమంది వచ్చెద
రని తలంపబడుచున్నది. సభా నిర్వాహములు మారగలవు.
ప్రాతినిధ్య మింక సభికులు చేయుటకును.

బొంబాయి స్టీము నేవిగేషను కంపెనీ:—పై కంపెనీ వారిస్టీమురు “ఎస్. ఎస్. సుబార్బత్రి”, జూను 28వ తేదీని బొంబాయినుండి మార్బుగోవారుబోవు దారిలోపల ఆ మధ్యాహ్న మా సమాధిమున నే మునిగిపోయిన “ఎస్. ఎస్. మంగోలియా” స్టీమురు ప్రయాణికులును, నేవకులు మొత్తము 50 మంది ఒకపడవలో నచ్చుచుండుటను గాంచెను. ఆపడవతేలుచు మునుగుచు నడుగుంట సిద్ధముగనుండెను. వారిని గాపాడినప్పిట్ట వా రట్టిపడవలె ఎనిమిది అడుగుంటనున్నవని చెప్పిరి. అంత నాస్టీమురు కెప్టానులెక్కినవాటికొకకు వెదకుచుబోయి తుదకు నట బాంతోవారరకు బోయియుండుటను తెలిసికొని మంగోలియా స్టీమురువారిని సురక్షితముగ బొంబాయి చేర్చెను. ఈ యంశమును పోర్టు అధీశుడు గారు హిందూదేశ దొరతనమువారికి తెలియజరుచిరి. స్త్రీలును, పురుషులును గలసి 18 మంది ఒక పడవలో బోవుచుండ నపుడ్య తుపానునచ్చి వారిని చిక్కుబెట్టుచుండ ఎస్. ఎస్. కాపేరి స్టీమురువారు వారిని సురక్షించిరి. హిందూదేశపు దొరతనమువారు రెండుస్టీమురులందలి ఉద్యోగీయులకును ఒంగారుపతకములు వాచీలు మొదలగు బహుమతుల సేసగిరి.

ఒకపాశ్చాత్యుని దౌర్జన్యము :— దక్షిణకన్నడము జిల్లాపోలీసు నూపరింటెండెంటు వెర్ సివలుగారు తనజిల్లా లోని పోలీసుస్టేషనులను పరీక్షచేయుటకు జిల్లాయంతలను సంచరించుచుండిరి. కొన్నికొన్ని గ్రామములలోని పోలీసుస్టే షనులను పరీక్షచేసినవిదవ పుత్తూరునుచేరెను. ఇచ్చట తన కుక్కకు జబ్బు చేసినందున దానిని మంగు హూరునకు పంపను న్నేది 2-8-0 రూ॥ ల నిచ్చి ఒక మనిషికిని కుక్కకును మోటారు వాహరబండిలో రెండు టిక్కెట్లను కొనెను. మంగుహూరునకు బండిపోవునపుడు దానిని పోలీసుస్టేషనుయొద్ద వాపి తన కుక్కను, పరిచార కుని బండిలో నెక్కించుకొని పోవలయునని ఏజెంటుతో చెప్పెను. కాని బండిని నడపువాడు వారి యజ్జలను లక్ష్య పెట్టక తనమామూలు మార్గముననే బండిని నడుపుకొనిపోయె ను. అందువైని నూపర్మెంటుకు అపరిమితముగ కోపము కలిగి కంపెనీ యేజెంటుయొద్దకు బోయి తాను చెల్లించిన 2½ రూ॥ లు ఇయ్యవలసినదని ఏజెంటును నిర్బంధపరచెను. కంపెనీ నిబంధనల ప్రకారము సామ్ము తిరిగి యియ్య బడదని ఏజెంటు కొడుకు 14 ఏండ్ల బాలుడు చెప్పెను. అతనితోడి ఆపు డవలలేడు. ఆపుడు నూపర్మెంటు ఆ బాలుని కొట్టెను. అందులకు భయపడి ఆ బాలుడు సామ్మును యిచ్చిచేసెను. నూపర్మెంటు అంతటితో తనివెరిగొందక తన మోటారుబండికి కంపెనీవారిస్టారునుండి ఒక డబ్బా పెట్రోలు నియ్యవలెనని ఆబాలు నడిగెను. కాని యతడు అంగీకరింపనందున నూపరింటెంటు కనిస్తేబును పంపి స్టారుతాళి ములను వీసి ఒక పెట్రోలు డబ్బాను బయటకు తెప్పించి పట్టించుకొనిపోయెను. నూపర్మెంటునై కేసుచేయవలెనని ఏజెంటు యత్నించి కేసును దాఖలు చేసెను. గాని స్టేషను హౌసు అఫీసురు భయపడి కేసును పట్టలేను. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి వార్త విని కేసును రాజీనామా చేయవలయునని యత్నించిరి అని ఒకరు హిందూపత్రికకు వ్రాసిరి.

THE GREAT WAR

[Reuter's Agency]

Great Britain

Lord Lansdowne's Letter

& Mr. Wilson's Message.

Lord Robert Cecil's Opinion.

LONDON, December 10.

In an interview with the reuter's representative, Lord Robert Cecil was asked about certain points of the apparent similarity between Lord Lansdowne's letter and President Wilson's message. He said "I see that it is being alleged with a certain degree of plausibility that there are many points in which Lord Lansdowne agrees with Mr. Wilson's message. That may be so. But in the case of Mr. Wilson's message, it reads through every line of it not only determination to win but certainly of victory. Mr. Wilson's message has inspiration and leadership, which Lord Lansdowne's letter lacks. This has led to that I believe to be a complete misconception of Lord Lansdowne's letter, which has been thought to indicate some weakening of determination on the part of this country, and it is possible it may produce an impression of a change of attitude. I believe any such impression to be profound delusion. I know it to be so far as the British Government is concerned and I believe that the people as a whole, including Lord Lansdowne himself, are more determined than ever to bring the war to a victorious conclusion.

Fundamental evil in Germany is state-idolatry. The state is above religion and every thing else. It has been well described by Otto Khan himself of German origin as "Demonical obsession power and world dominion". That is at the bottom of what we complain of submarine and other outrages committed by the enemy during the war are all outcome of the condition, under which no laws of morality are binding if they are against the state. That is really the foundation of all trouble with the Germans. As long as governing classes are infected with this doctrine there will be no limit to wickedness and cruelties. That will in time utterly undermine civilisation. This is what President Wilson has said over and over again.

Wages-Question Provisionally Settled.

LONDON, December 10.

The delegates of Card Room Workers and Spinners have confirmed provisional settlement of the wages question and it is anticipated the weavers will come to a similar decision on Monday.

Mansion House Fund.

King's Generous Contribution.

LONDON, December 10.

Lord Mayor has opened a Mansion House Fund for the sufferers and subscriptions will immediately be called. The King has contributed one thousand sterling.

History of Indian Army.

Just Published.

LONDON, December 10.

John Murray is publishing in London to-day, History of Indian Army in France by Lieutenant Colonel J. W. Merewether and Sir F.E. Smith. Lord Curzon in introduction describes the landing of two Indian Divisions in France in 1914, as a great event, not merely in the annals of the Indian Army, but in the History of the Mankind. He says the Indian Force arrived the pick of time and helped to save the cross of the Allies and civilization.

Conference of Cotton Employees.

Settlement of Wages.

LONDON, December 10.

The Conference of Cotton Employees and Operatives held at Manchester at the suggestion of the Minister of Labour, agreed to recommend the following settlement of wages question that advance of fifteen percent be paid from the week ending December 15th after which, there shall not be any change until the week ending June 10th, 1918.

Russia

Significant Bolshevik Proclamation.

Growth of Anti-Bolshevik Movement.

LONDON, December 10.

A Russian wireless communique publishes a significant proclamation of the Bolshevik regime, admissions which indicate that powerful counter-forces are now working.

The proclamation after attempting to excite class-passions, by accusing Cadeis of lavishly financing the counter-revolution, states that General Kaledin assisted by General Korotkiy has declared a state of war in the Don Region, hindering the supply of bread at the front. General Kaledin is collecting forces and menacing Moscow and other towns. General Dutoff in the Urals has arrested the Military Revolutionary Committee at Orenburg, and is endeavouring to cut off the supply of bread from Siberia for the front. General Korotkiy is attacking two places in the Caucasus drawing troops to the Don region and hindering distribution of the Bolshevik repressive military forces. The proclamation says that the revolution is endangered, and that armed resistance will be offered to the counter-revolutionaries. It declares that all places where counter-revolutionary detachments are, shall be in state of siege, and negotiations of any kind are forbidden. People and railwaymen assisting the counter-revolutionaries, are threatened with direct penalties, and leaders of the counter-revolution are declared outlaws.

Seminists' Intention.

LAHORE, December 10.

The "Times" Petrograd correspondent says that M. Trotsky declares that if the cadets obtain a majority in the Constituent Assembly, that body will not be given any authority. ("C. & M. Gazette.")

Maximalists Seize Palace.

LAHORE, December 10.

LONDON, December 9th.—Armed Maximalists have seized the Marie Palace at Petrograd, a dwelling of the commission for the election for the Constituent Assembly. ("C. & M. Gazette.")

Private Ownership of Land Abolished

LONDON, December 10.

A Russian wireless communique says: The Bolshevik regime proclaim all lands, live and dead stock, farm produce, and buildings as national property. Private ownership of land is abolished. Landowners' houses will serve as public schools, hospitals, shelters, and theatres. Local land committees are ordered to safeguard them from destruction and pillage.

Russian Peace Proposals.

Sailors Sack Wine Cellars.

LONDON, December 10.

PETROGRAD.—Maximalists announce, that under twelve days armistice agreement signed at Brest-Litovsk, flights by aircraft over the enemy country, and also for ten versts within either belligerents' own lines are stopped and troops numbering a division and over may not be that moved unless orders were given prior to December 5th. Pravda says, Maximalists proposed armistice for six months. Crowds of sailors on Saturday sacked wine-cellars at Winter Palace and sold thousand bottles of most expensive wine in streets. Drunken soldiers were lying about in snow. Peoples commissaries sent red guards who flooded the cellars. Bolshevik Agency announces that newspaper Den published telegram from Don region indicating that Kaledin is at Novokreask. All other Don districts are in the hands of Soviets and Ukrainian Parliament. It is believed that Kaledin is preparing an armed demonstration. The Government is taking most vigorous measures to repel him. A Telegram from Petrograd dated 8th December says, that Bolshevik Agency announces that a meeting of the Petrograd Soviet received Armistice Delegates who presented a report. Discussion was adjourned. Bourgeois (Newspapers commenting on the Armistice accuse the Bolsheviks of yielding on all points. The Soviet press replies to these attacks by declaring that Government and the Soviet gave concluded neither the Armistice nor the Peace, contrary to the Russian on the Allied peoples interest. In consequence of the looting of wine cellars in the Winter Palace, the Government has taken measures to destroy all stocks of alcohol.

Austria

Italy and Austria.

LONDON, December 10.

AMSTERDAM.—In the Hungarian Delegation M. Andrazky declared that Austria must have Lowgen. It would be a mistake to leave Valona in the hands of the Italians. Austria held large regions of Italy as a pawn.

America

Halifax Calamity.

Official Account of Damage.

LONDON, December 10.

An official message from Canada states that it is now estimated that, as the result of explosion at Halifax, two thousand are dead, three thousand injured and twenty thousand destitute. The damage is estimated at five millions sterling. Need for assistance is great and urgent.

Twenty Thousand Persons Homeless.

LONDON, December 10.

NEW YORK.—A telegram from Halifax says twenty-thousand persons are destitute and the damage is estimated at six millions sterling. The heaviest loss of life was among children, some schools being wiped out. It is stated that the munitions ship carried four thousand tons of Rensitrol. The explosion caused a forty foot tidal wave which washed over the railroad destroying four hundred cars and a score of locomotives.

Growth of U. S. Navy.

Some Impressive Figures.

LONDON, December 10.

WASHINGTON.—Mr. Daniels, Secretary for the Navy, in the annual report asks for a budget, for the coming year of one billion dollars, but explains that it will be necessary to ask for additional funds, as the congressional session proceeds. He quotes the following increases in the navy, since January 1st:—Naval force officers and men from 19,500 to 32,220,000. Reserve officers and men from a few hundreds only to 49,000. The monthly expenditure from 8,000,000 to 60,000,000 dollars. Ships in commission from 300 to over 1,000. American patrol stations have been authorised abroad, and will be operating in 1918.

International Navy Suggested.

He suggests an international navy after the war, to keep Universal peace, each power assigning units to it in proportion to its wealth and population, and thereby obviating a competitive programme, of costly naval construction.

TELEGRAMS.

German Offensive in the West.

LONDON, December 10.

WASHINGTON.—The War Secretary's weekly review of war anticipates a general German offensive on the Western front. Therefore America's military efforts must be speeded up. Germany has concentrated all her available guns, munitions and men in the west, where there is a relatively greater German force than at any time in the war. The enemy is also concentrating extremely heavily on the Asiago plateau. The full energy of the Allies will be demanded to keep the Austrians and the Germans from lateral valleys of Freudenfeld and Sledona, leading to the main Brenta valley and the plains below.

Portugal

The Revolution in Portugal.

Resignation of the Government.

LONDON, December 10.

MADRID.—A telegram from Oporto says that the revolution has been successful the Govt. having resigned. Alfonso Costa has formed a Provisional Government including Sidonio Paes, formerly minister in Berlin. All is quiet in Lisbon and Oporto. The Pacifist Quarters are circulating a rumour of the renewed peace overtures from Germany, that they are discredited but the matter will probably be raised in the debate on vote of credit on Wednesday. Meanwhile the speech made by the Czernin in Hungarian Delegation in Bucharest, is regarded as foreshadowing that Austrians will participate in the big great offensive. He said, if general war situation assumes a different aspect, which is not impossible, if big events happen on other fronts, then I shall heartily welcome the moment, which may find us fighting on other fronts with our Allies.

Revolutionary Committee Formed.

LONDON, December 10.

LISBON.—A Revolutionary Committee has been formed consisting of S. Paes, S. Machado, S. Santos, and Captain Feliciano Costa. S. Rodriguez Bettencourt will be the Premier and Interim President.

Revolt in Portugal.

The Fighting Described.

LONDON, December 10.

LISBON.—The revolutionaries were entrenched in Edward VII park and repelled Government troops with heavy losses when the 'Vasco da Gama' on which Ministers were installed fired on the city. Senor Paes sent a wireless message that, if the bombardment did not cease, forts would reply, where-upon the firing ceased.

Tranquility Restored.

Revolutionary Manifesto.

LONDON, December 10.

MADRID.—The Spanish Minister in Lisbon has sent a message that tranquility is restored. The Revolutionary Committee in a manifesto affirm its determination to stand alongside Great Britain and the other Allies and fulfil Portugal's international obligations. Senor Maguado will temporarily remain President of the Republic but Senor Pimentado Casero will replace him after a revolutionary cabinet is formed.

War at Sea

An American Destroyer Sunk.

Commander and Crew Saved.

LONDON, December 10.

WASHINGTON.—An American destroyer Jacob Jones was torpedoed and sunk in War Zone on Saturday. The Commander, who is a brother-in-law of the Secretary for navy, and forty three of the crew were saved.

Western Front

Artillery, Air, and Sailing Activity.

LONDON, December 10.

A British communique says:—There were outpost encounters westward of Graincourt on Sunday. An attempted raid southward of Lens on Saturday night was successfully repulsed and we took a few prisoners. The enemy's artillery was more active in the Marais sector. Our aeroplanes on Saturday bombed possible billets and fired many rounds at ground targets. Two machines are missing.

Lively Artillery Actions.

LONDON, December 10.

A French communique says there were fairly lively artillery actions at Saucourt, Maisons de Champagne and on the right of the Meuse.

Estimated German Casualties.

LAHORE, December 10.

LONDON, December 9th.—A high authority on the British front estimates the casualties suffered by the Germans since the 19th November at 100,000—(C. & M. Gazette) special cable.

Artillery Struggle.

Occasionally Violent.

LONDON, December 10.

A French communique says:—Artillery struggle was occasionally violent on the right of the Meuse in the region of Les Chabottes and in the Upper Aisne.

TELEGRAMS.

Enemy Raids Repulsed

LONDON, December 10.
Marshall Haig's Communique this afternoon says that we repulsed raids southwest of Labassee and east of Klenzillebeke.

German Aeroplane Output.

LONDON, December 10.
Reuter's correspondent at French headquarters says:—according to approximately exact figures I have just received the German army possesses 273 aeroplane squadrons, comprising 2,500 machines. Squadrons are divided into one hundred artillery spotters, eighty scouts, 23 bombers, 40 chasers, and 30 battleplane squadrons for protection of bombers. The German output of aeroplanes is reported to be rapidly increasing.

Italian Front

Bad Flight of the Austrians.

LONDON, December 10.
Reuter's correspondent at the Italian headquarters, wiring last night, said that Emperor Karl is again on the Trentino front, anxious about the Italian resistance. The present pause is bad for the Austrians, who cannot keep a large army equipped on the Asiatic Plateau during the winter but must soon withdraw to winter quarters or make desperate effort to obtain decision.

The Allies in Italy.

British Position Described.

LONDON, December 10.
Reuter's correspondent at the Italian headquarters in a message dated the 8th says:—British and French troops have now occupied their assigned positions in the front line. Montello Hills, which the British strongly hold, extend ten miles and are situated in the curve formed by the Piave, where it debouches from the mountains into the plain. The Montello region commands thirty miles of the valley of the Piave and overlooks two main roads, by which the enemy can invade the country on the sides of the Piave coming from Feltre. These hills form the last bulwark in the way of the Austro-German descent from the eastern side of Monte Grappa.

Enemy Bombards British Position.

Wiring to-day the same correspondent says:—The Austro-Germans are continuously bombarding the positions occupied by British and French troops, especially Montello Hills where the British are encamped. No particular object is apparently being served.

Importance of French Position.

Reuter's correspondent with the French forces in Italy telegraphs that the first shots between Frenchmen, commanded by General Duchene, and Austrians have been exchanged. The sector, which the French have taken over, is one of the most exposed and most dangerous on the whole front and a strong hold of it is of the utmost importance. The defensive zone is being thoroughly organised on the same scale as in France.

Enemy's New Offensive.

Heroic Italian Resistance.

LAHORE, December 10.
LONDON, December 9th.—A wireless message from Rome says that the new offensive is of unprecedented violence. The enemy sacrificed at least five divisions on the first day. The weather is fine, and cold, and without snow.—("C. and M. Gazette" special cable).

The Expeditionary Force Honours.

Description of Bronze Star.

LONDON, December 10.
The War Office announces that the Bronze Star for Service during the early weeks of the war is four-pointed embodying two crossed swords with a scroll inscribed "August 1914—November" interwining and encircled by an Oak wreath with the Royal cipher at the base. At the topmost point of the star is a crown. A supply of the Riband will be ready shortly, but owing to the scarcity of labour the star will not be issued for some months.

Bombay

1202nd Anniversary of Parsis Arrival in India.

BOMBAY, December 10.
Tuesday is 1202nd anniversary of the first arrival of Parsis in India. With a view to settlement in this land according to tradition current in that community celebration of this anniversary had long fallen into disuse but last year there was a public celebration of occasion at Sanjan Port where Parsis are supposed to have originally landed in 715 A.D. Much enthusiasm was created and several thousand Parsis attended the ceremony so that Jashan Committee which organised the celebration resolved to mark the occasion in a similar manner in future years. Accordingly this year too there will be commemoration ceremony at Sanjan in honour of the first Parsis who came to settle in India. But as the railways have curtailed facilities of travel and Government have expressed the desire that the public would avoid travelling as far as possible the committee have decided not to invite Parsis of Bombay to Jashan or religious ceremony at Sanjan which will therefore be a quiet affair attended by the people of the neighbourhood alone. Bombay Parsis are however not to go without commemoration altogether and for their convenience the historic anniversary will be celebrated in our city next Sunday, by Jashan ceremony before a larger gathering than will be assembled in Sanjan on the 11th instant.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Delhi

Mesopotamia Campaign, Pass Secured and Turks Pursued.

DELHI, December 10.
The General Officer Commanding in Mesopotamia reports that after securing Sakulutan pass on the 4th the Turks were pursued as far as the village Kara Topch, about 25 miles north of Delliabbes through which the enemy was driven on the 5th December, after a sharp engagement. The pursuit was carried out over difficult country containing bogs and intersected by a number of water courses. Our troops and the Russians fighting on our right flank showed great powers of endurance in over-coming all obstacles. On the morning of the 7th December our aeroplanes bombed Tuz-Kurmatil with good results. It is reported that the Turks set fire to the Kifri coal mines on the 5th December. It was observed that fires were burning there on the following day. The total captures between the 3rd and 5th December amount to 227 prisoners, including the Commander of the 158th regiment and six other officers, also two field guns and one machine gun.

Booking Wheat Outside Delhi & Punjab Prohibited.

DELHI, December 10.
In consequence of the high prices of wheat prevailing in the Punjab purchases on account of the Royal Wheat Commission were stopped in that province some little time ago with a view to conserve the supplies for local consumption and to prevent speculators from running up the prices. It has now been decided to prohibit bookings by rail of wheat and wheat flour other than military stores from all stations in the Punjab and the Delhi province to stations outside those provinces. Bookings between the Punjab and the Delhi provinces are not prohibited.

Committee to Investigate Revolutionary Conspiracy.

DELHI, December 10.
The Governor General in Council has with the approval of the Secretary of State for India decided to appoint a committee (1) to investigate and report on the nature and extent of the criminal conspiracies connected with the revolutionary movement in India; (2) to examine and consider the difficulties that have arisen in dealing with such conspiracies and to advise as to the legislation if any necessary to enable Government to deal effectively with them. The Government of India consider that for the proper examination of these questions a strong judicial element is essential in the committee. They have accordingly secured the services of Dr. Justice Rowlatt of the King's Bench division of His Majesty's High Court of Justice as president and the following gentlemen have agreed to serve as members:—Sir Basil Scott, K.C., Chief Justice of Bombay, Dewan Bahadur C. V. Kumaraswamy Sastriar, Judge of the High Court of Madras Sir Verney Lovett, K.C.S.I., Member of the Board of Revenue and Mr. Provash Chandra Mitter, Vakil of the High Court of Calcutta. Mr. J. D. V. Hodge, I.C.S., Bengal has been appointed Secretary of the Committee. The committee will assemble in Calcutta early in January 1918. It will sit in camera but will be given full access to all documentary evidence in the possession of Government bearing on the existence and extent of revolutionary conspiracies in India and will supplement this with such other evidence as it may consider necessary.

Calcutta

Mr. Montagu at Calcutta.

Receives Deputations from Behar.

CALCUTTA, December 10.
H. E. the Viceroy and Mr. Montagu received this morning three deputations from Behar. Mr. S. Huda read the address of the Association to safeguard Muslim interests in Behar and Orissa. The memorandum of reforms submitted by the Association said that the adoption of the Congress-League scheme for Home Rule in India would lead to the political extinction of the Moslem community and condemned those Mahomedans who had endorsed the views of the Congress. Progressive concessions were needed but those should be constitutional, gradual and reasonable. The memorandum however urged that in case the Government should decide in favour of the views of the Home Rulers, the Moslem interests should be adequately safeguarded and the Mahomedans should be allowed 50 per cent representation in Councils and Public Bodies.

Mr. Sachidananda Sinha read the address of the Behar Provincial Congress Committee which approved of the Congress-League Scheme and in addition urged that Behar should be placed under a Governor-in-Council.

The Maharaja Bahadur of Hutwa read the address of the Pradhan Bhumihar Brahman Sabha which urged the preservation of ancient estates, baronial houses and aristocratic families from extinction, throwing open the public and military services to the deserving people of the Community and the enlargement of the irrigation system.

Monghyr Loyalists League Deputation.

CALCUTTA, December 10.
H. E. the Viceroy and Mr. Montagu received this evening a deputation from Monghyr Loyalists League. The Hon'ble Kumar Sivanandan Prasad Singh read the address which approved of the present system of administration and was opposed to violent change. The address strongly condemned the conduct of Hindus in Behar riots and said that the reason for the riots was that ignorant classes of Hindus had thought that Home Rule meant that where Hindus were in majority they were entitled to prevent Moslems from doing things

repugnant to their feelings. Address however urged for a larger share in responsibility of administration, greater facilities for education non-official chairmen for District Boards and revival of old system of village administration for settlement of petty disputes.

Burma

Sir George Barnes at Rangoon.

RANGOON, December 10.
The Hon'ble Sir George Barnes, K. C. M. A., arrived in Rangoon last evening and met the Chamber of Commerce who presented to him an address.

Sir G. Barnes Reply to Chamber of Commerces Addresses.

Sir George Barnes in his reply to the address of the Chamber of Commerce said that H. E. the Viceroy and Sir Harcourt Butler had recognised Burma's development. He hoped that the report of the Committee which was set up by Sir Harcourt Butler and which was sitting now would be of great value in regard to the question of lateral communications and branch railways and also the local question of Indo-Burma connection. Lateral communications seemed to be vitally necessary for development of province, while having great arteries of communication by river and railway moving north and south of the province was poorly provided with branch lines running east and west. Regarding the Indo-Burma connection and river routes proposal final decision could not be arrived at until the alternative route through Honkong Valley had been investigated, and with that object in view topographical survey of the northern portion of the country through which the railway ultimately made would pass was being carried out during December from Assam border. The sections namely from Chittagong to Akyab in Bengal side and from Pymnana to Magwo on Burma side were projects which should be valuable and should pay their way whether the connection was eventually made or not. Accordingly it has been arranged to put in hand this cold season a detailed survey of both these sections which would be completed as soon as possible. Sanction of the Secretary of State has been received to the extension of southern Shan States Railway to Hake and at present that railway was actually under construction. There had been received proposal for considerable extension of railway south of Moulmein and the Government was in negotiations with promoters in respect of several projects in other parts of the province. Sir George Barnes went on to point out owing to the financial stringency and impossibility of procuring materials for railway and owing to war great difficulty was being experienced with the work but everything was being done to enable the railway to be undertaken without delay at the conclusion of the war. At present new railways have been built in Mesopotamia and East Africa with rails produced in and supplied by India. Referring next to what he termed world wide want of shortage in tonnage and rice trade Sir George realised the urgent needs of the province to meet which every effort was being made, the position having been strongly represented to Colonel Thompson representative in India of Shipping Controller. The Chamber wanted tonnage at once to take away their old crop and more tonnage in early months next year to take away new crop and wanted ships to import coolies for harvesting of new crop in December. B. I. S. N. Co. had done very best in regard the carriage of coolies and he hoped sufficient number of coolies would be able to obtain passages. With regard to freight for export of rice the Secretary of State on the urgent representation of Indian Government had secured a diversion from Karachi to Rangoon of eight steamer to convey rice to various determinations on government account, which would afford some relief to the situation. With regard to the provision of tonnage for their needs the government has done all they could in the past and would continue to press the authorities at home to give all help which could reasonably be given. They could not enlarge the amount of shipping available but he assured them that the claim of Rangoon to a fair share of all tonnage that could be obtained would not be over looked. In regard to agricultural matters he assured them that his honourable colleague Sir Claude Hill had those important questions well in hand, and was actively preparing for the time when peace returned. It was Sir Hill's hope in future to be able to spend more in research work on experiments in agricultural and development of riches of Burma's forests. With regard to minerals there was a large staff and experts for exploitative work needed in Burma as well as India and agreed with the Chairman that a judicious expenditure in that direction would yield various provinces concerned and especially Burma a very handsome return. It was impossible for him to express a definite pronouncement as to the policy to be adopted in regard to the important question of trade after war. The report of provincial committee set up by the Lieutenant Governor on the subject was one of the most suggestive which the Government of India received from any source. India would be called into conference to settle jointly with the Home Government and with great dominions what the commercial policy of British Empire in future was to be nor would the British Empire be able or willing to settle great questions involved without consultation with the allies. He agreed with the committee in thinking that it was desirable there should be internal perhaps of some years during which it would be necessary to exclude our present enemies altogether from India, whether for trade or any other purpose whatsoever. He should prefer to see India embark on a policy of stimulation and help to British and Indian trades in India rather than on a policy of exclusion of all aliens including our allies. We have enjoyed the good will of the world in commercial affairs in the past and he thought we shall be making very grave mistake in if we imagine that the goodwill of the rest of world will not be matter of consequence to us in future. With regard to the question of the Imperial Act for registration of partnership in India it was eminently a question on which commercial world of India including varied communities and interests of which it is composed must come to an agreement as to their needs and wishes before the Imperial Government embark on a general legislation on the subject. Lastly he said he should be glad to do all in his power to advance them. Heartly vote of thanks accorded to Sir George Barnes concluded the proceedings.

కాకినాడ సమాచారములు.

(స్వకీయవిశేషములనుండి)

కాకినాడ, డిసెంబరు 8.

8 వినూత్నము.

కలెక్టరుగారు పోలవరము డివిజనులో సందర్శనము చేయుచున్నారు. సర్వేసరి చేయుచున్నట్లు చెల్లిన రామస్వామి అయ్యగారు తిరిగివచ్చి నిన్నటి దినము కాకినాడ డివిజన్ ఛార్జి వుచ్చుకొనిరి. వారికి విశాఖపట్టణము బడిలో ఆయినట్లు హిందూ పత్రికవలన తెలిసి దొరతనమువానికి తండ్రివార్త సంపాదక, మంత్రి ప్రగడ నృసింహముపంతులుగారిని మరల హిందూ క్వార్టర్స్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమించినట్లు బదులుతో వచ్చెను. ఆయ్యగారు సాక్షుంకాలము మరల ఛార్జి నిచ్చి వేసిరి. మా సబు షేజర్లీలు వల్లారి పద్మనాభరాజుగారు సెల దినములు సెలవు తీసికొనిరి. పితాపురము డిప్యూటీ తహశీలుదారుగారు ఇక ఛార్జి గా నున్నారు.

బ్రహ్మసమాజము.

ఆంధ్రదేశ బ్రహ్మసమాజములకు పితౄహునివంటి వారగు రావుబహద్దరు రఘుపతి వేంకటరత్నమునాయుడు గారు బ్రాహ్మణేతరజాత్యులమునకు బట్టుకొమ్మ యై, కులభేదములను నెంచుదుద్వేషమును ప్రశస్తిరేల్ల జేయుచున్నవారితో నుత్సాహముతో గలిసి పాటుపడ సంకీర్తించుట యిచ్చుచి బ్రాహ్మసమాజముల కసత్కారముగ నున్నట్లు ధర్మసాధని హుక్మనీటి మొదలగు పత్రికలవలనవీరవరకే లోకులకు తెలిసి యున్నది. ఇప్పటి కాలేజీ స్పీచ్లు చేయూరిరావకృష్ణారావు పంతులుగారు, కాలేజీ యుపాధ్యాయులు వెల్లడ రామస్వామిగారు, యం. సుబ్బారావుగారు, గుడిసాటి వేంకటాచలము గారు మొదలగు విద్యార్థులగు కాకినాడ బ్రహ్మసమాజ సభ్యులు పలువురు విభిన్నరూపముగ వాయుచుగారిని బ్రాహ్మణేతరజాత్యులముతో సంబంధముగ శీఘ్రముగ కడలుకొని బ్రహ్మసమాజ గౌరవమును నిల్పువని కోరుచున్నారని నేను యాధిక వింటిని. నాయకుగారు మాంటూగూగారియొద్దకు బ్రాహ్మణేతరుల డిప్యూటీమనుకు నాయకులుగ వెల్లడుకు నియమింపబడినట్లు కానబడుచున్నది.

సత్యలింగముగారి ధర్మము

మల్లాది సత్యలింగము నాయకు గారి ధర్మవాదము వ్యయ నిరూపణమును గురించి రాయబహద్దరు రఘునాథ పంతులు గారు నాళిము పద్మనాథముగారు దుస్తిరాల సూర్య ప్రకాశరావు గారు లోటూరు రంగనాయకులు నాయకు గారు వంక రత్నమ్మ కామయ్యగారు పాలంకి వేరి శర్మగారు కాకినాడ సబుకోర్టులో తెచ్చిన స్క్రిగు దావా విచారణ పూర్తియైనది. బ్రట్లీలు నాగులు ప్రతివాదులకలిసి యొకటికి సంకీర్తించినట్లు కానబడుచున్నది. జడ్జిగారు త్వరలో తీర్పు చెప్పవలసి వినుచున్నాము. వివాదభావద్వయ దురుశేటి శేషగిరి రావుపంతులుగారు కొత్తూరి ఆద్యయ్యరెడ్డిగారు మొదలగు బ్రట్లీల నైత్యమునందు సత్రియన బ్రాహ్మణులై ముగ్ధులగుచి తినుచున్నారని శూద్రదొంగ భోజనపదపాదులముకొరకు హాసరేబిలు రావు బహద్దరు కొమ్మిరెడ్డి సూర్యనారాయణ మూర్తి నాయకుగారివంటివారు విశ్వప్రయత్నములు చేసి 20 సందికి ఏర్పాటుచేయుట కష్టపాత్య మగుచున్న దని యీ సమయము ఆంధ్రప్రకాశలో ప్రాసెస్ ప్రాతి నిగ్రాహర మయిన దని శేషగిరిరావు పంతులుగారు చెప్పియుండిరి.

పితాపురము రాజా కాలేజీ.

పితాపురము రాజా కాలేజీ విద్యార్థి కొకనికి వెకంవరీ స్కూలు లీరింగు సర్టిఫికేట్లు నిచ్చుటలో కాలేజీ ప్రిన్సిపలు రావు బహద్దరు రఘుపతి వేంకటరత్నము నాయకు గారు ప్రాసెస్ రిమాన్సులవల్ల నతనికి ఇట్లు కలిగెనని యావిద్యార్థి ప్రిన్సిపలుగారిని కాలేజీ మేనేజరు పితాపురము రాజాగారిని కలిపి కాకినాడ మునసిబుక్స్లో దావా తెచ్చెను. దానిని దావా కొరణము లేదని మునసులు గారు కొట్టివేసిరి. ఆవిద్యార్థి సబుకోర్టులో ఆత్మీయుడైన ఆప్పిలుచేసెను. తొత్తి సారాంశముల నేర్పించి యాదానాను 6 వారములలో విచారించి పంపుటకు కాకినాడ సబుజడ్జి గా రాజాపిండిరి.

కో ఆపరేటివు స్టోర్సు.

రాజవంశద్రవురము తాలూకా అనపర్తి గ్రామమునందు కాకినాడ పట్టణమునందు కో ఆపరేటివు స్టోర్సును స్థాపించుటకు ఈ వారమున అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ గారు సంఘములను కలెక్టరు చేసిరి.

ముగ్ధము.

జర్మను తూర్పుప్రకా ప్రదేశమున నున్న బ్రిటిషు నైన్యములలో తెలుగువారు కొందరున్నారు. వారికి పుస్తకములు వార్తాపత్రికలు ఉత్తరములకు కాకితములు కవర్లు కాడ్లు పెన్నలులు పేకలు కావలెనని వార్తాపత్రికాముఖమున గోరెనందున ఈ పట్టణమునందలి బాగానవర్తకులు, ఇతర గృహస్థులు కలిసి 10 రీముల ఉత్తరముల కాకితములకట్టులు 1500 కవర్లు 1000 విడికాడ్లు 2 గ్రోసుల పెన్నిలులు మొదలగువనిగల యొక ప్యాకేజీని సార్వెంటు యన్.వి. రెడ్డినాయుడుగారిపేర పంపిరి. తెలుగుదేశమందలి యితరపట్టణములవారు కూడ నిలుచేయ ప్రార్థితులు. మిమన్ స్కూలు టీచరు పారు పూడి సత్యనారాయణగారి విషయమున కేంద్రహించుట గ్లాసూపాత్రము.

రెయిలువే.

రాజవంశి షేషములో ఇండియన్ కొరబ్ ఫోజక వసతి గృహమును నిర్మించుటకు నిర్ణయించితిమని రెయిల్వే ట్రాఫిక్కు సూపరింటెండెంటుగారు గోవావర్జిల్లా సంఘము వారికి తెలిపినవేసిరి. తునిస్టేషనులో కూడ గృహనిర్మాణమును గురించి యోచనలో నున్నది.

రెండవపంట.

ఈయేటి యధిక వర్షములచేత పలుతావుల మొదటి పంట సజ్జముపోయినందున, రెండవపంటకు యాత కాల్యుగ ప్రయత్నింపబడినవానిని తెరచు కాల్యుగ మార్పుదని ఆర్డీలు కలెక్టరుగారికి ఇంజనీరుగారికి వెల్లమన్నవి. రుతు లాశతో నున్నారు పర్యవసాన మేనుగుతో యూహింపజాలము.

ఒక మరణవాద్యము.

ఒక మరణవాద్యము:—తలుగు తాలూకా మల్లేశ్వరము వాస్తవ్యులు నియోగులు తటరత్తి సూర్యనారాయణమూర్తి గారు ఈ నెల 4-వ తేదీ చుధ్యాష్టమికి గంటలకు పరలోక ప్రాప్తిపొందినట్లు కనువిచారకము. వీరికి 40 సంవత్సరముల వయస్సు. వీరు గొప్ప యినామవాద్యులు. భారతము కంఠతాచరువులచే వీరికి భారతము వారసేడి యింటిపే టిఫింసెన్టిం చినది. సంకీర్తనమును చాల మెప్పుకు పొందినారు. విశేషించి వైద్యులు.

ఋషి సుతసంఘము, పోలవరము:— ప్రభాకరము ఈమామహేశ్వర పండితులవారు వారముదినములక్రిందట వైగామముదయచేసి ఋషి సుతసంఘాన్ని చక్కని యుపనాసముల నొసంగిరి. వీరి యుపదేశములన గానినవాస్తవ్యులలో ముఖ్యముగా మతవిద్యార్థులకు స్వయంతభక్తి స్వకర్మానుష్ఠానరక్తి పాఠమివని. మత కర్మానుష్ఠాననియమముకొరకు భగవద్భక్తివృద్ధి కొరకును పండితులవారి ప్రోత్సాహముచే నొకఋషి సుతసంఘ మేర్పడినది. వీరిని పరాత్పరుడు దీర్ఘాయుష్మంతులగా జేసి ప్రపంచమున కింకను బోధామృత సేవనం బొనర్చుగాత!

వీవిల్లుపారు వేడుకలు, ప్రదర్శనములు.

(౧)

డిసెంబరు 24 వ తేదీ నుండి గాని కొంచెము ముందుగా గాని ప్రారంభమగును.

హిందూ దేశ చిత్రకళా, పారిశ్రామిక వస్తు ప్రదర్శనములు జరుగును.

స్వదేశీవస్తువుల నేకములు ప్రదర్శింపబడును.

హిందూ దేశ మొత్తవజ్రు పారిశ్రామిక రంగమున స్వతంత్రజీవనము చేయగలదను సమస్య కిందు తగిన సమాధానము ప్రస్తుతమగును.

చిత్రమైన వినోదములు, వ్యాయామప్రదర్శనములు నేత్రోత్సవము చేయుచుండును.

ఈ ప్రదర్శనములకు శ్రీ చెన్నపురి గవర్నరుగారధ్యక్షులు యుండురు. వీరిములమున లభించు ద్రవ్యముంతయు చెన్నపురి యుద్ధబిధి కొనంగ బడును.

ఇంకను వినరములు కావలయు నారు మదరాసు పార్కుపేరు ప్రదర్శనముల కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను.

అన్ని పుస్తక జ్వరములకును యిసనాఫలీ మందు

రామబాణమువలె అమోఘముగ పనిచేయును.

Esanofele (Anti Malarial) (934)

ఇసనాఫలీ మందును నేపించి, **మన్యజ్వరము** బచే పీడింపబడకుండగ మీ శరీరములను కాపాడుకొనుడు.

ఈ మందు బహు సమృద్ధమైనది. మన్యజ్వరమునకు దివ్యవశ్యము:—ప్రపంచమందంతటను చున్నట్లు జ్వరమును మెల్లమందికి జయప్రసముగ ఉపకరించినది. గొప్ప వైద్యులందరును ఈ మందును గూర్చి చించి అభిప్రాయముల నిచ్చి యున్నారు. ఎంత విషమజ్వరమైనను, జ్వరము జీర్ణించి శుభ్యవాధిచే పీడింపబడు వారలకు ఈ మందు అమోఘముగ పని చేయు తిరుగును జ్వర మెన్నటికిని రాదు. ఒకమాత్రపు ముచ్చుకొన్నచో జ్వరము నిశ్చేదమగును. ఏమియు అపాయములేదు. పసిపిల్లలకు చిన్నపిల్లలకు ద్రావకపు ఇసనాఫలీని వాడవలయును. ప్రతి రసవాదిదగ్గర దొరుకును.

సోల్ పిజిట్టు:—(ఇండియా, బర్మా, సింహళములకు) బి.జి. గోరెయోకంవెనీ, బొంబాయి.

చెన్న రాజధానియందు సోలు పిజిట్టు:—డబ్ల్యు. ఈ. స్మిత్తు అందు కో, మదరాసు.

దగామందులను జూచి మోసపాకును.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

మీరు బలహీనులుగా నున్నారా? అయితే డి. మన్నాలాల్ గారి ఇంటి తయారు చేయబడిన 'లోకప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ' ను నేరించండి. వీరిని నేరించిన యెడల ధాతువుష్టి, రక్తపుష్టి, విశేషబలము, ఆకలి యెక్కువ మొదలయినవి కలుగును. స్వస్థస్థితియు, ధాతువు మూత్రములలో కలిసిపోవుట, నీరుచురుకు, బహుమూత్ర వ్యాధి, మొదలగునవి మానును. వీరివలన మంచిగుణము పొందిన ఆ నేతులు గంగోత్, పినాంగ్, నిలోత్, ఆఫ్రికా, కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాస్, ఈ ప్రాంతముల నుండి బహుమాన పత్రికలు విశేషముగా పంపియున్నారు. కావలసినవారు అర్హుల స్థాంపును పంపిణీ బహుమానపత్రికల కాపి పంపుదును. ఇది అబద్ధ మని నిజావుమనివాడిక వై కను కలెచియుండు బహుమానము యియ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమాలముగా బొందవచ్చును. పోస్టలను కొననప్పడు 'డి. మన్నాలాల్' అని యెండుట చూచి తీసి కొన వలయును. అనాపానపత్రిక పార్కుతో పంపబడును.

వజెంటులు కావలసియున్నది.

15 తులాయి డబ్బీవల రూ. 2-0-0. తహలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, డిల్లీవైద్యులు, సాలామిసిరి మురబ్బాడిపో, బెంగుళూరు సిటీ.

మందరము ! స్వదేశీయులు !! ఉపయోగము !!!

ఆంధ్రమేగ 1918 క్యాలండరు

జనవరి 31- తేదీలోపు అమృతాంజనము దీపోహరి రు. 5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు పహా 0-5-0.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరవచ్చుచో మా నాబుదారి యుండదు కొన్ని ప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడినవి. అకాభంగము గలవగుండుటకు త్వరగా ఆదేశము.

తామర తైలము	పండ్లపాడి	మోహన తైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0	నీచా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపథము

చక్కని డబ్బీతో వెల రు. 0-8-0 ; డబ్బీ 1-కి రు. 5-4 0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్నిచోట్లలో విక్రయింపబడుచున్నది

అమృతాంజనం డిపో,

109, ఫ్రేజర్ స్ట్రీట్, బొంబాయి.

6, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోపధములు

బృహత్ మంజుష్టాదిక్వాథ

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమైనది. 1/2 పాను నీచా రు 0-12-0.

చంద్రవర్ణగుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్ధులకు మంచిమందు. 1/2 పాను నీచా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియు సాంక్షియభావలో జరుపవలయును.

జాండూ ఫార్మస్యూటికల్

వర్ణము

అయుర్వేద యోగముల జేయువారు బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
383 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 23.

శ్రీమదాంధ్ర బహండ పురాణము

(పద్య కావ్యము)

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో నలభైగతులే కలిగి? అచావ్యవహారము లెట్లుమాత్రో? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి గొప్పవారీగ్రంథములై మంచి యభిప్రాయములిచ్చియున్నవి. తెలిమిగుల నులభము. 900 పటలు అమృతై న ప్రతిముద్ర మున్నది. వెల 5-0-0. కర్నూలు వేతే.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

తైలి :— నూలభము, వ్యుడుగభురము, భావగభురము 3000 పద్యములుకలవు. వందవారికములై కల్ప. కావితో లైందు గర రు 1-కి-0. పోస్టుఖర్చులు జేరు.

(26) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ
తెలుగుపండితుడు, ముగిసిపర్ హైస్కూలు, కడప.

విద్వాంసులచేత బుక్కుడిపో,
మోంతులు రోడ్లో మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకములన్నియు వ్యాసుడైన వెంకట దొరయ్య క్యాటలాగు ఉచితము. డాక్టరు ఆలంకలక్ష్మీపతి, పి. పి. ఎ. టి. సి. టి. (955) మేనేజరు.

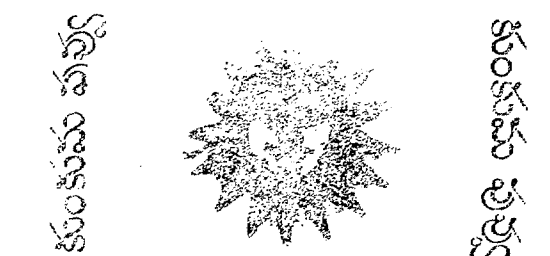
అమృతార్ణవ అవలేహము.
ఈలేహము రక్తమును శుద్ధిచేసి బలమును కలిగించి శాస్త్రీకులు యొగను. 219
ఆరోగ్యమును కలుగజేసి ఆయుర్వృద్ధిని యిప్పించును. ప్రస్తుతము శాకాభక్షణము అను పుస్తకమును (వాసిన కపాల ఖర్చు లేకయే ఉచితముగా పంపెదము. వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్, ఆలంకలక్ష్మీపతి, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Seeds & Plants.

నానావిధ చెట్ల దినుసులు.
మెడల్లు పొందిన నేలం గ్రేవ్ మామిడి చెట్లు పలు విధమైన చెట్లదినుసులు యింక అనేక విధములయిన చెం క్కుల దినుసులు నీచ కావలయునని నాటుకాయకూరలు విత్తనములు పరసముగ విక్రయింపబడును. కావలసిన వారు అర్థశాస్త్రాంతుపంపితే, పటముతో ఇంగ్లీషు తెలుగు క్యాటలాగు పంపుతాము. జాబులు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

ఎన్. కె. వి. కాదర్ మీరాసాహెబు.
చిత్తనూలు, మొక్కవర్తకుడు.
(959) కుమారస్వామిపేటి, నేలం.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాకడెన్ను మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును :—
ఎన్. నారాయణ అందు కంపెని.
(955) 21, హమ్మం పేటి, బొంబాయి.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము.

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో సర్వసీ గారడీ, యోగవృద్ధి, కనుకట్టు, సభ్యత్వ, సగకామ ప్రవేశవిధి, వాచుశేఖరతో వేగము, మోక్షలభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, క్రియా సాధనము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యోగములు, అమెరికానాటిచీట్ల కేకరిమాడల విధివ్రాసినోడంబ్బులను, ఇంగ్లీషు క నవ ప్యునిక యములను, కేకరిమాడలను, నీళ్లవై నడిచిపోవుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, నవ ప్యునిక చిలుక యగుట, పెద్దపులిని చేసి చూపించుట, మనుష్యుని చంపి తిరిగి బ్రతికించుట, శరీరము లేని లింకాయనక మాటలాడించుట, కండ్లకు గంధలు కట్టు కొని చూడకుండా వస్తువులపేర్లు చెప్పుట, భూమిపయన గజము యెత్తుక గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి.

ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యర్హులముగా పేజీకో చేయగలరు. డబ్బు సంపాదించుట కిది సులభమైన మార్గము. నెలకు పందలకొలిపి ద్రవ్యము అర్జించుకో గలరు. పంపకహాస్యమైన ఈ గ్రంథము వెల రూ. 4 లు.

4 రూపాయలను ఈక్రింది విలాసమునకు ఈ రోజే పాణియాద్దురుచేసింపవారికి మూ.త్రమే ఈ గ్రంథము దొరకును. వి. పి. గా పంపము.

పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు,
396-984 బంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

కేటలాగు ఉచితము.

మా కంపెనీలో కాశీ పీఠాంబరములు, సరిగ్ చేరలు, రవికెలు, రుమాలు, తలపాగులు, బిడ్డలు ధరించుటకు చిన్న పీఠాంబరములు, పెండ్లి పట్టుధోవతుల బొటలు, మిక్కిలి నేర్పుగు గల శిశువులవాండ్రవలన మేల్పైన పట్టుతో కయారు చేయబడుచున్నవి. వలయువారికి సరసముగ వి.పి. మూలముగ పంపుము. దానియందు వ్యత్యాసమున్నను లేక, మనమును గిట్టని యెడలను వానిని నాపకు పంపిన తీసుకొనెదము. 928
Hari Govinda Dass, Gopal Dass,
Silk Pithambar Merchants, & Com - Agents,
Benares City, U. P.

కుష్టురోగమున కమూల్యమగు మందు.
ఇది మిగుల హాస్యకరమగు మందు. పది పదునైదు రోజులు రాయుటవలె తెల్లని మన్నులు, అట్లుకాక చర్మము పై మణియేకథమైన రంగులను నిర్మూలముచేయును ముఖ్యము గా నీరోగమునకు జాగ్రత్తదీసికొను (భావరస) మందించే. దీని వెల టెన్ను 1-కి రూ. 4-6-0. అంచెహాళి వేతే.
[783] Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

ప్రకటనము (955)

చెంగల్ పట్టు డిస్ట్రక్టు, యెన్జూరు సర్కిల్, వల్లూరు అత్తి పట్టు వ్యాకర్ లిలో ఉన్న మూతలూకు మార్జినుదాఖలా ఉప్పు వానములు విక్రయించ దలచినాము. గాన కావలసిన వారు యిదిగున చిరునామా దారుగారికి వ్రాసినయెడల కోరిన సమాచారము పొందగలరు.

వల్లూరు ప్యాకర్ టై సెన్ను నెం 34- య 32-19
అత్తిపట్టు ప్యాకర్ డిటో 10- య 3-20
మోతే పెంకన్నగారు,
టై సెన్ను పెనాల్లూరు,
వల్లూరు, కృష్ణ జిల్లా.

NOTICE (955)

Our marginally noted Salt Pans situated in Chengalput District, Ennore Circle, attached to Vollar and Athiput Factories will be sold. Intending purchasers are requested to address the undersigned for any particulars relating thereto.

	Ac	C
Vollar Factory License No. 34	32	19
Athiput Factory License „ 10	3	20

Mothay Venkanna Garu,
License Holder,
Ellore - Kistna Dt.